

**Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav ekonomických věd**

**Hodnocení přínosů využívání obecního majetku plynoucích
občanům obce**

Bc. Jana Průšová

**Diplomová práce
2014**

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Jana Průšová**
Osobní číslo: **E12172**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Ekonomika veřejného sektoru**
Název tématu: **Hodnocení přínosů využívání obecního majetku plynoucích občanům obce**
Zadávací katedra: **Ústav ekonomických věd**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem práce je analyzovat způsoby využívání obecního majetku, stanovit přínosy a náklady spojené s využíváním tohoto majetku a zhodnotit dopady využívaného obecního majetku na obyvatelstvo obce a jeho spokojenost.

Zásady:

- Charakteristika obce a její hospodaření.
- Charakteristika obecního majetku a způsoby jeho využívání.
- Charakteristika metod hodnotících spokojenost občanů.
- Stanovení a analýza přínosů plynoucích z využívání obecního majetku.
- Zhodnocení přínosů a nákladů využívaného majetku ve vztahu ke spokojenosti obyvatel obce.

Rozsah grafických prací: -
Rozsah pracovní zprávy: cca 50 stran
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

BLAIR, J. P. Local Economic Development, analysis, practices, and globalization. Los Angeles: Sage Publications, 2009. 313 s. ISBN 978-1-4129-6483-8.

HALÁSEK, D., PILNÝ, J., TOMÁNEK P. Určování bonity obcí. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 2002. 130 s. ISBN 80-248-0159-0.

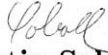
HULVA, T. Ochrana majetku. Praha: Linde Praha a. s., 2008. 375 s. ISBN 978-80-7201-712-6.

OCHRANA, F., PŮČEK M. Efektivní zavádění a řízení změn ve veřejné správě. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 246 s. ISBN 978-80-7357-667-7.

OCHRANA, F., PŮČEK M. Měření spokojenosti v organizacích veřejné správy, soubor příkladů. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2005. 104 s. ISBN 80-239-6154-3.

PROVAZNÍKOVÁ, R. Fiancování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. Praha: Grada, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

Vedoucí diplomové práce:

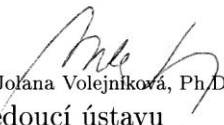

Ing. Martin Sobotka, Ph.D.
Ústav ekonomických věd

Datum zadání diplomové práce: **1. října 2013**

Termín odevzdání diplomové práce: **30. dubna 2014**

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Jolana Volejníková, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. října 2013

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 30. 4. 2014

Bc. Jana Průšová

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce Ing. Martinu Sobotkovi Ph.D. za jeho odbornou pomoc, cenné rady a poskytnuté materiály, které mi pomohly při zpracování diplomové práce. Dále bych chtěla poděkovat své rodině za podporu a všem ostatním, kteří mi poskytli informace

ANOTACE

Tato práce je zaměřena na hodnocení přínosů a nedostatků při využívání obecního majetku. V práci je hodnocena spokojenost občanů obce s využíváním daného majetku. Spokojenost je tak vnímána jako jeden z možných indikátorů pro hodnocení hospodaření s majetkem obce. Práce pro hodnocení využívá situaci ve městě Chotěboř, jejíž majetkovou politikou se zabývá. V práci je analyzován vztah finančního hospodaření obce a majetkové politiky obce. Dále jsou hodnoceny dopady hospodaření s majetkem na rozvoj obce, zejména na spokojenost občanů.

KLÍČOVÁ SLOVA

Obec, místní ekonomický rozvoj obce, majetková politika, majetek, spokojenost

TITLE

Assessing the Benefits of the Use of Municipal Property Arising Citizens of the Municipality

ANNOTATION

The thesis focuses on the evaluation the benefits and shortcomings in the use of municipal property. This thesis evaluates the satisfaction of citizens of the village with the use of the property. The satisfaction is perceived as one of the possible indicators for evaluation of the management of municipal property. The work thesis for evaluation uses the situation in Chotěboř whose equity policy is concerned . The thesis analyzed the relationship of financial management and financial policy of the of the municipality. The following are evaluated the effects of the management of the property for the development of the municipality especially in the satisfaction of citizens.

KEYWORDS

municipality/villages and towns, local economic development, property policy, property, satisfaction

OBSAH

ÚVOD	10
1 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA.....	11
1.1 ZÁKLADNÍ ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÝ CELEK (OBEC) A JEJÍ FUNKCE	11
1.2 PŮSOBNOST OBCE A ORGÁNY OBCE	12
1.3 HOSPODAŘENÍ OBCE	16
1.4 MÍSTNÍ EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE	19
2 HOSPODAŘENÍ S MAJETKEM OBCE	21
2.1 HISTORIE OBECNÍHO MAJETKU OD 19. STOLETÍ	21
2.2 CHARAKTERISTIKA A RYSY MAJETKU	22
2.3 VYMEZENÍ MAJETKU Z POHLEDU ÚČETNICTVÍ.....	23
2.3.1 Dlouhodobý hmotný majetek	24
2.3.2 Dlouhodobý nehmotný a finanční majetek.....	24
2.4 OCEŇOVÁNÍ, POŘIZOVÁNÍ A ODPISOVÁNÍ MAJETKU	25
2.5 EVIDENCE, OCHRANA MAJETKU.....	25
2.6 FORMY SPRÁVY MAJETKU	26
2.7 MAJETKOVÁ POLITIKA	27
3 CHARAKTERISTIKA POJMU SPOKOJENOSTI.....	30
4 MĚSTO CHOTĚBOŘ.....	32
4.1 HISTORIE MĚSTA	32
4.2 SOUČASNOST MĚSTA	32
4.3 HOSPODAŘENÍ S MAJETKEM MĚSTA	33
4.3.1 Majetek města Chotěboř	33
4.3.2 Odbor majetku a investic města.....	34
4.4 ODBOR SPRÁVY MAJETKU	34
4.4.1 Rozpočet	35
4.5 ORGANIZACE ZŘÍZENÉ MĚSTEM	39
5 ANALÝZA OBECNÍHO MAJETKU.....	41
5.1 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	41
5.2 ŘÍZENÝ ROZHOVOR.....	41
5.3 METODOLOGIE	41
5.4 VYHODNOCENÍ OTÁZEK	42
ZÁVĚR.....	60
POUŽITÁ LITERATURA.....	62
SEZNAM PŘÍLOH	66

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Přehled počtu členů zastupitelstva	14
Tabulka 2 Členění dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku.....	24
Tabulka 3: Strategické plánování	43

SEZNAM ILUSTRACÍ

Obrázek 1: Schéma veřejné správy	11
Obrázek 2: Model majetkové politiky	28
Obrázek 3 Obce s rozšířenou působností v Kraji Vysočina	33
Obrázek 4: Graf - Příjmy města 2014	36
Obrázek 5: Graf - Příjmy z prodeje, pronájmu 2014	37
Obrázek 6: Graf - Výdaje města 2014	37
Obrázek 7: Graf - Výdaje dle oblasti pro obyvatelstvo, 2014.....	38
Obrázek 8: Graf - Věková struktura respondentů.....	42
Obrázek 9: Graf – Informační prostory.....	43
Obrázek 10: Graf - Sportovní střediska	44
Obrázek 11: Graf – Cyklostezky	45
Obrázek 12: Graf - Chybějící služby	46
Obrázek 13: Graf - Kulturní střediska.....	47
Obrázek 14: Graf - Městská knihovna	48
Obrázek 15: Graf – Kino	49
Obrázek 16: Graf - Veřejné prostranství.....	50
Obrázek 17: Graf - Bezpečnost ve městě	51
Obrázek 18: Graf - Využívání dopravy.....	51
Obrázek 19: Graf - Zavedení MHD	52
Obrázek 20: Graf - Technická a lesní správa s. r. o.	53
Obrázek 21: Graf - Otevřenost města	54
Obrázek 22: Graf - Obecní byty	54
Obrázek 23: Graf - Majetek obce – rozvoj.....	55
Obrázek 24: Graf - Kvalita poskytovaných služeb	56
Obrázek 25: Přínosy obecního majetku	57
Obrázek 26: Nedostatky obecního majetku.....	58

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

BSC – Balance Scorecard,

DDM Junior – Domov dětí a mládeže Junior,

MěÚ – Městský úřad,

MHD – Městská hromadná doprava,

NUTS - Nomenclature of Units for Territorial Statistics - Nomenklatura územních statistických jednotek,

PPP projekt – Public Private Partnership,

SŠ – Střední škola,

TIMUR – Týmová iniciativa pro místní udržitelný rozvoj, o. s.

ZŠ – Základní škola

ÚVOD

Majetek neodmyslitelně patří do našeho života. Nejedná se jen o majetek, který vlastníme my, nebo náš zaměstnavatel, ale také o majetek, který je „v rukou“ obce. Každá obec vlastní ať už velký, či malý objem majetku, proto je tato práce zaměřena na využívání obecního majetku a s tím spojené přínosy a nedostatky, které plynou občanům obce v Chotěboři.

Cílem práce je analyzovat způsoby využívání obecního majetku, stanovit přínosy a náklady spojené s využíváním tohoto majetku a zhodnotit dopady využívaného obecního majetku na obyvatelstvo obce a jeho spokojenost. Tyto cíle jsou v práci zhodnoceny pomocí dotazníkového šetření a řízeného rozhovoru.

První kapitola obsahuje vymezení základních pojmů jako je obec, orgány obce, hospodaření obce. V neposlední řadě se zabývá i místním ekonomickým rozvojem obce, který je také velmi důležitý.

Druhá kapitola obsahuje majetkovou politiku. V kapitole samozřejmě nechybí vymezení pojmů majetek, evidence a oceňování majetku apod. Je zde i zmíněna historie majetku v České republice.

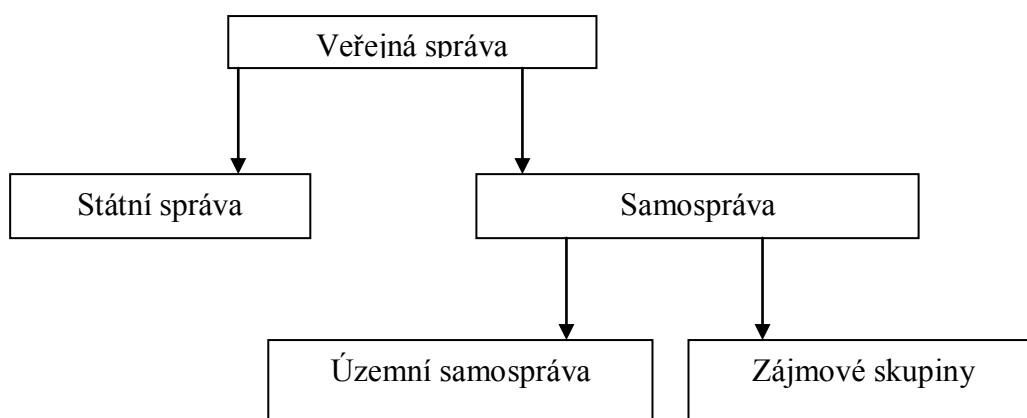
Třetí kapitola vymezuje spokojenost. Není jen spokojenost občanů, ale i zákazníků, pacientů atd., ale v této práci je podstatná spokojenost občanů. Spokojenost je jeden z evropských indikátorů, kterým se zabývá i společnost Timur.

Ve čtvrté kapitole je popsána základní charakteristika zkoumané obce Chotěboř. Kromě základních informací je zde zmíněno i hospodaření obce. Obce si mohou zřizovat i své příspěvkové organizace a organizační složky, které jsou v kapitole také popsány.

Pátá kapitola se týká využívání obecního majetku a spokojenosti obyvatel města. Pro získání dat byl využit dotazník a také řízený rozhovor s tajemníkem města, díky němuž tam je i pohled na danou situaci, jak to vidí daná obec. Jsou zde analyzovány přínosy, nedostatky obecního majetku a využívání majetku místním obyvatelstvem.

1 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA

Veřejná správa se člení na státní správu a samosprávu. Samosprávu vykonávají obce, kraje a zájmové skupiny (obrázek č. 1). Samospráva je určitý způsob delegování správy na jiné, nestátní subjekty, funguje na principu dekoncentrace a demokracie, vykonává svoje záležitosti samostatně, vlastním jménem a vlastními prostředky. Jak již bylo řečeno, může se jednat o územní a zájmovou samosprávu. Územní samospráva je určité zastoupení zájmů určitého území, a pokud se jedná o zájmové skupiny, tak jde o zastoupení zájmů osob, které mají společné zájmy. Někdy se kromě pojmu územní samospráva používá i název místní samospráva, což označuje nejnižší úroveň územní veřejné správy (Provazníková, 2009, str. 11, 12).

Obrázek 1: Schéma veřejné správy

Zdroj: Provazníková, 2009, str. 12

Další části se zaměří zejména na územní samosprávný celek – obec.

1.1 Základní územní samosprávný celek (obec) a její funkce

Dle zákona 128/2000 Sb., o obcích je obec charakterizována jako územní celek společenství občanů. Obec je územní celek, který má své hranice, je to veřejnoprávní korporace¹, která v právních vztazích odpovídá za své závazky, pohledávky. Každá obec hospodář se svým majetkem, který i spravuje. Obce jsou samostatným ekonomickým subjektem, zabezpečují veřejné služby, mohou zřizovat i neziskové organizace, vlastní majetek, mají určitou finanční suverenitu. Obce jsou též držiteli veřejné moci a v jejich

¹ Korporace = spolek, společnost, sdružení, obchodní společnost- nejčastěji akciová společnost

kompetenci je i vydávat obecně závazné vyhlášky. Obce jsou též evidovány v katastrálním území, na kterém vykonávají správu veřejných záležitostí.

V obci žijí také občané. Občana můžeme brát jako klienta veřejné správy. Důležité ale je, aby styk občana s úřady byl co nejsnadnější. Dále je třeba zprůhlednit veřejnou správu pro občana a učinit ji otevřenou (Ochrana, Půček, 2011).

Základní funkce, které obce plní jsou: (Hrabalová, 2004)

- obytná – bydlení,
- pracovní – v dané obci jsou podniky, firmy atd., které vytvářejí pracovní příležitosti,
- obslužná – poskytování statků, jak soukromých, tak veřejných prostřednictvím firem nebo podniků a tyto statky lidé využívají k uspokojení svých potřeb.

Některé obce nemají možnost plnit funkci pracovní, protože v dané obci není žádný podnik, firma, která by zajišťovala pracovní místa a z toho vyplývá, že každá obec plní tyto funkce rozdílnou měrou.

1.2 Působnost obce a orgány obce

Kromě samostatné působnosti mohou mít obce i přenesenou působnost, nebo to mohou být obce s pověřeným obecním úřadem, nebo obce s rozšířenou působností. Přenesená působnost znamená to, že obce kromě samostatné působnosti vykonávají činnosti v mezích zákona i pro státní správu.

Do **samostatné působnosti** obce můžeme zařadit:

- hospodaření obce – obce hospodaří se svým majetkem, zdroji, příjmy
- tvorbu, zpracování rozpočtu a závěrečného účtu,
- peněžité fondy obce,
- obecní policii – obce si mohou zřídit obecní policii, obecní policie se zodpovídá přímo starostovi města,
- místní referenda – v každé obci se může uspořádat místní referendum, aby obec zjistila názor svých občanů k určité oblasti,
- program pro rozvoj územního obvodu,
- spolupráci s jinými obcemi, městy – obec může spolupracovat s ostatními obcemi, městy, mohou se slučovat, například v projektech, které jsou velmi finančně náročné,
- organizace, řízení, personální a materiální zabezpečování obecního úřadu aj.

Obce mimo jiného mohou také zřizovat dobrovolné jednotky hasičů, dále také mohou zřizovat a i finančně podporovat základní školy, základní umělecké školy a podobná

zařízení a také mohou vybírat, stanovit na základně místní vyhlášky místní poplatky například (dále jen např.) se může jednat o poplatek za psa, komunální odpad atd. (Provazníková, 2009, Zákon o obcích).

Do **přenesené působnosti** obce patří tyto činnosti:

- vydávání nařízení obce,
- projednávání přestupků,
- jsou orgánem ochrany přírody,
- povodňovým orgánem,
- spravují drobné toky atd.

Obce **s pověřeným obecním úřadem** mohou vykonávat na základě přenesené působnosti následující činnosti:

- zajištění voleb do Parlamentu ČR, do zastupitelstev krajů, obcí a také do Evropského parlamentu,
- ochraňují přírodu, zemědělské půdní fondy,
- povolují odběr a nakládání s vodami atd., (Provazníková, 2009, str. 31).

Obce s **rozšířenou působností** vykonávají následující činnosti:

- evidenci obyvatel,
- vedení registru obyvatel,
- vydávání občanských průkazů, cestovních pasů, řidičských průkazů,
- ochraňují životní prostředí,
- živnostenský úřad,
- pečují o staré a zdravotně postižené, a také péče o nepřizpůsobivé občany,
- vykonávání správy lesů,
- vydávání dávek a sociální služby,
- dopravu a silniční hospodaření pro silnice II. a III. třídy, atd., (Zákon o obcích).

Mezi základní orgány úřadu patří starosta, místostarosta, zastupitelstvo, rada, výbory a komise.

Zastupitelstvo

Zastupitelstvo je kolektivní orgán volený na čtyřleté období. Volí starostu a místostarostu. Počet členů zastupitelstva se odvíjí od počtu obyvatel v dané obci viz. tabulka č. 1. Členové zastupitelstva ze svých řad volí členy rady obce či města. Při zasedání zastupitelstva dané obce se zasedání mohou účastnit i občané, obyvatelé, protože zasedání jsou ze zákona veřejnosti přístupná. Zastupitelstvo se usnází, pokud je přítomna alespoň nadpoloviční většina

všech členů. Člen zastupitelstva na prvním zasedání skládá slib a potvrdí jej písemně a vykonává činnosti osobně a v souladu se svým slibem (Zákon o obcích; Peková, 2002).

Tabulka 1: Přehled počtu členů zastupitelstva

Počet obyvatel	Počet členů zastupitelstva
do 500 obyvatel	5 až 15 členů
nad 500 - 3 000 obyvatel	7 až 15 členů
nad 3 000 - 10 000 obyvatel	11 až 25 členů
nad 10 000 - 50 000 obyvatel	15 až 35 členů
nad 50 000 - 150 000 obyvatel	25 až 45 členů
nad 150 000 obyvatel	35 až 55 členů

Zdroj: Zákon o obcích

Zastupitelstvo v oblasti majetku obce rozhoduje zejména:

- o nabytí a převodu majetku, nemovitosti (koupě, prodej, darování, bezúplatné převzetí),
- o převodu bytů a nebytových prostor v obci,
- o bezúplatném převodu movitých věcí a peněz a bezúplatném postoupení pohledávek, o prominutí pohledávek,
- o zastavení nemovitých věcí a zřízení věcného břemene,
- o zastavení movitých věcí nebo práv,
- o dohodách o splátkách (s lhůtou nad 18 měsíců),
- o peněžitých i nepeněžitých vkladech do obchodních společností nebo do svazku obcí,
- o zřízení práva hospodaření s majetkem,
- o předání majetku do odborné péče na základně smlouvy, za příslušnou odměnu, která pokrývá náklady (Peková, 2002, str. 127-8).

Zastupitelstvo také schvaluje územní plánovací dokumenty, ale to už není na základě samostatné působnosti, nýbrž přenesené.

Rada

Rada je výkonným orgánem, v samostatné působnosti podléhá zastupitelstvu obce, v přenesené působnosti rozhoduje jen tehdy, pokud to stanovil zákon (Peková, 2002).

Radu obce tvoří starosta, místostarosta a další členové rady volení z řad členů zastupitelstva obce. Počet členů rady je lichý, nikdy však nesmí být počet členů rady větší, než je jedna třetina členů zastupitelstva (Charbuský, 2007). Zasedání zastupitelstva jsou veřejná, ale zasedání, schůze rady jsou veřejnosti nepřístupné (neveřejné), avšak z každé schůze se sepisuje, pořizuje zápis.

Starosta

Starosta je odpovědný zastupitelstvu za své činnosti, zastupuje obec, město navenek. Starosta je volen do své funkce zastupitelstvem, musí být občanem České republiky, nemůže to být tedy cizinec – občan Evropské Unie, i kdyby byl zvolen do zastupitelstva obce (Deník veřejné správy, 2007). Starosta jmenuje a odvolává tajemníka a kontroluje zaměstnance obecního úřadu. Pokud starosta není přítomen, zastupuje ho místostarosta.

Mezi funkce a pravomoci starosty patří například: (Deník veřejné správy, 2007)

- jmenování a odvolání tajemníka,
- včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za minulý rok,
- může požadovat spolupráci s Policií ČR při zabezpečení veřejného pořádku,
- odpovídá za informování veřejnosti o činnostech obce,
- svolává zasedání zastupitelstva atd.

Starosta může při určitých událostech nosit závěsný odznak.

Obecní úřad

„Obecní úřad je výkonným orgánem obce jak v samostatné, tak v přenesené působnosti. V oblasti samostatné působnosti plní úkoly, kterými ho pověří zastupitelstvo, rada a napomáhá výborům a komisím v jejich činnosti“ (Hrabalová, 2004). Obecní úřad má spíše administrativní charakter a je tvořen starostou, místostarostou, zaměstnanci obce a případně tajemníkem.

Tajemník nemusí být v každé obci zřízen, ale v určitých případech musí být povinně². Pokud tajemník není, tak jeho činnosti vykonává starosta. Tajemník je odpovědný starostovi a účastní se zasedání zastupitelstva, avšak pouze s hlasem poradním.

² Zákon o obcích - § 110 V obcích s pověřeným obecním úřadem a v obcích s rozšířenou působností se zřizuje funkce tajemníka obecního úřadu, který je zaměstnancem obce. Ostatní obce mohou zřídit funkci tajemníka obecního úřadu.

Výbory a komise

Zastupitelstvo rozhoduje o počtu výborů v dané obci. Výbory jsou kontrolní orgány zastupitelstva. Mezi nejznámější výbory patří finanční a kontrolní výbor. Finanční výbor kontroluje hospodaření obce (nejen hospodaření s majetkem), dále pak plní další úkoly, které dostává od zastupitelstva obce. Kontrolní výbor kontroluje dodržování právních předpisů při zasedání zastupitelstva a usnesení rady. Jako další výbory by se sem mohly zařadit výbor pro národnostní menšiny a také osadní výbor. Komise je poradní orgán, který za své činnosti odpovídá radě obce.

Zvláštní orgány obce

Starosta pro výkon přenesené působnosti zřizuje v případech stanovených zvláštními zákony zvláštní orgány obce. Zvláštní orgán obce s rozšířenou působností vykonává státní správu pro správní obvod obce s rozšířenou působností. „*V čele zvláštního orgánu obce může být jen osoba, která, nestanoví-li zvláštní zákon jinak, prokázala zvláštní odbornou způsobilost v oblasti přenesené působnosti, pro jejíž výkon byl zvláštní orgán zřízen (Toto ustanovení se nevztahuje na případy, kdy v čele zvláštního orgánu obce stojí na základě ustanovení zvláštního zákona starosta)*“ (Deník veřejné správy, 2007). Zvláštním orgánem obce je například povodňová komise, která je zřízena dle vodního zákona, dále mezi tyto orgány můžeme zařadit bezpečnostní radu obce dle krizového zákona.

Obce také mohou zřizovat obecní policii dle zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii. Obecní policii může daná obec zřídit na základě samostatné působnosti, je odpovědná starostovi a stará se o veřejný pořádek obce a velmi často spolupracuje s Policií České republiky.

1.3 Hospodaření obce

Součástí soustavy veřejných rozpočtů jsou i rozpočty obcí. Rozpočet obce je bilance, též je to i toková veličina. Na jedné straně se zabývá příjmy a na druhé výdaji obce. Cílem hospodaření obce je péče o vlastní obyvatelstvo. Rozpočet se sestavuje na určité období tj. na kalendářní rok. Často dochází k časovému nesouladu mezi příjmy a výdaji příslušného obecního rozpočtu. Rozpočet nám poskytuje informace o finanční situaci a záměrech dané obce. Každý rozpočet by měl být vyrovnaný, to znamená, že příjmy by se měly rovnat výdajům, a to zejména z účetního hlediska (Provazníková, 2009). Rozpočet můžeme chápat

i jako decentralizovaný peněžní fond, který se používá na principu nenávratnosti, neekvivalence³ a nedobrovolnosti (Peková, 2004).

Rozpočet může být schodkový nebo přebytkový. Schodkový rozpočet znamená, že výdaje jsou vyšší než příjmy obce, přebytkový rozpočet je opak schodkového, tj. příjmy jsou vyšší než výdaje. V současné době je většina obcí zadlužená. Do zadluženosti patří zejména bankovní úvěry, emitované komunální dluhopisy a přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy. Nárůst zadluženosti v roce 2012 byl větší o 9,2 % než v roce 2011 tj. růst o 7,6 miliard Kč (Ministerstvo financí ČR, 2013)

Hospodaření obcí podléhá povinnému auditu. *Rozpočet je základní finanční plán, dále také je to nástroj na prosazování cílů obecní politiky* (Peková, 2004, str. 264 - 265).

Každý rozpočet plní následující funkce:

- **Alokační** – tato funkce je rozhodující, důležitá, obce prostřednictvím finančních prostředků financují potřeby v lokálním veřejném sektoru, jedná se zejména o zabezpečování veřejných statků.
- **Redistribuční** funkce *„je omezená zejména ve vztahu k sociálně slabším občanům, kdy na úrovni územní samosprávy se využívají zpravidla pouze sociální výpomoci. Více se tato funkce využívá na úrovni vyššího stupně územní samosprávy – prostřednictvím přerozdělování finančních prostředků z regionu do rozpočtu obcí je možné rovnoměrně ovlivňovat rovnoměrný ekonomický, sociální rozvoj v obcích na území regionu“* (Peková, 2004 str. 201).
- **Stabilizační** funkce je též funkce, která je omezená, územní samospráva ovlivňuje růst ekonomického potenciálu daného území díky svým aktivitám, např. budování technické infrastruktury.

Existují dva druhy rozpočtu: (Peková, 2004; Provazníková, 2009)

1) Běžný rozpočet – je rozpočet, ve kterém jsou zachyceny příjmy a výdaje, které se každoročně opakují jako např. užitelské poplatky, daně.

Mezi **příjmy** běžného rozpočtu patří:

- **Daňové příjmy** – plynou do obce, krajů, tvoří významný podíl v příjmech v rozpočtu, svěřené, sdílené daně, místní a regionální daně, správní poplatky.

³ Dle Dvořáka princip neekvivalence znamená, že když někdo zaplatí 2x více na daních než jeho soused, neopravňuje ho to aby čerpal 2x více služeb financovaných z veřejných rozpočtů.

- Nedaňové příjmy – jsou to opěťované příjmy, jedná se například o příjmy z prodeje neinvestičního majetku, příjmy z prodeje služeb atd.
- Kapitálové příjmy – to jsou příjmy z prodeje investičního majetku, přijaté dary pro investiční účely atd.
- Přijaté dotace - dotace ze státního rozpočtu, ze státních fondů.

Kromě příjmů běžného rozpočtu je nutné se zabývat i výdaji běžného rozpočtu.

Mezi **výdaje** běžného rozpočtu patří: (Provazníková, 2009, str. 67)

- veřejné služby,
- veřejný pořádek,
- komunální služby
- vzdělání,
- bydlení,
- péče o zdraví,
- výdaje na podnikání
- běžné dotace,
- ostatní výdaje.

Zmíněny byly příjmy a výdaje běžného rozpočtu, nyní se podíváme na kapitálový rozpočet.

2) Kapitálový rozpočet – je rozpočet, ve kterém jsou zachyceny příjmy a výdaje, které se každoročně neopakují, jsou jednorázové.

Mezi **příjmy** kapitálového rozpočtu patří:

- příjmy z prodeje majetku,
- příjmy z půjček,
- dary na investice,
- přebytek běžného rozpočtu,
- příjmy z emise vlastních obligací atd.

Mezi **výdaje** řadíme zejména:

- nákup obligací,
- investice,
- splátky dříve přijatých půjček,
- krytí deficitu běžného rozpočtu atd.

Kapitálové výdaje obcí představují dlouhodobé investice do majetku obce. Výdaje jsou běžné, kapitálové a mohou být buď návratné či nenávratné (Peková, 2004,

Halásek, Pilný, 2002). Nesmíme zapomenout na **mimorozpočtové fondy**, které financují potřeby, které mají finanční vztah k územním samosprávným celkům.

Mimorozpočtové fondy jsou:

- účelové,
- neúčelové.

Výhodou mimorozpočtových fondů je, že nepropadají na konci rozpočtového období a dají se převést do následujícího období. Občas také obce mohou využívat fond rezerv a rozvoje. Zde obec shromažďuje finanční prostředky na financování investic, schodku rozpočtu, a další neplánové potřeby (Provazníková, 2009).

1.4 Místní ekonomický rozvoj obce

Místní ekonomický rozvoj je považován za jeden z nejdůležitějších způsobů, jak snižovat chudobu, a zaměřit se na vytváření pracovních míst tím, že místní ekonomika poroste, tj. ve městech by mělo být více firem, továren atd. Obce rozhodují o místním ekonomickém rozvoji strategií a územním plánováním, (ETU, 2007).

Místní ekonomický rozvoj má zachovat nebo zvýšit proces lidského a fyzického vývoje, který je založen na principu spravedlnosti a udržitelnosti. Tato definice je podložena třemi základními znaky: (Blakely, 2010, str. 75)

- Hospodářský rozvoj stanoví minimální životní úroveň pro všechny a zvyšuje standard v průběhu času.
- Ekonomický rozvoj snižuje nerovnost.
- Hospodářský rozvoj podporuje a povzbuzuje udržitelné využívání zdrojů a produkce.

Místní ekonomický rozvoj je určitá aktivita spolupráce (místní správy, soukromého sektoru a neziskového odvětví), která má vést ke zlepšení místní ekonomiky. Zaměřuje se zejména na posílení konkurenceschopnosti a zvýšení udržitelného růstu. Místní ekonomický rozvoj zahrnuje širokou škálu odborů, včetně územního plánování, marketingu, ekonomiky, rozvoje podnikání, infrastruktury, zajištění a rozvoje nemovitostí a financí.

Cílem je zajistit:

- podporu malých a středních podniků,
- podporu nových podniků
- přilákat zahraniční investice,
- investice do infrastruktury,

- podporu neformální (zaměřená na znevýhodněné skupiny) atd. (World Bank, 2011).

Každá obec se snaží o dobrou kvalitu života svých občanů pomocí rozvoje obce.

„Rozvoj vyžaduje odpovídající podpůrnou infrastrukturu: dopravu, telekomunikace, rozvodné služby, sociální a obecní zřízení atd.“ (Svaz měst a obcí ČR, 2010, str. 44).

Územní plánování poskytuje důležitý pohled na místní proces ekonomického rozvoje. Mnohá města mají územní plány, které plánují budoucí cíle. Územní plány popisují cíle rozvoje jako například, kde bude nové nákupní centrum, čistička odpadních vod a další stavby. Tyto cíle musí být reálné, proto je třeba při plánování pochopit a analyzovat cíle komunity a její zdroje. Ve veřejném sektoru je plánování obtížnější než v soukromém sektoru. Rozhodující je, že nikdo nezná budoucnost s jistotou, proto většina rozhodnutí je založena na předpokladech (Blair, 2009).

Obce pomocí svých finančních prostředků mohou stimulovat soukromé zdroje, mohou nabízet podnikatelské zóny, nebytové prostory, nemovitosti pro malé a střední podniky. „Obce mohou firmám poskytovat tzv. **„měkkou pomoc“**, která spočívá v poradenství, spolupráce škol s podnikateli (Svaz měst a obcí ČR, 2010).

V současné době se využívá Public Private Partnership (PPP projekty) tj. spolupráce soukromého a veřejného sektoru – soukromý sektor na své náklady zabezpečí určitou infrastrukturu a veřejný sektor platí poplatky. Vše je založeno smluvním a finančním spojením veřejného a soukromého sektoru za účelem zajištění veřejné služby, veřejných statků. Soukromý sektor přebírá i převážnou část rizika (Siegl, 2011).

Nejčastěji využívané oblasti PPP projektu:

- dopravní infrastruktura – rekonstrukce dálnic, tunelů, letišť,
- zdravotnictví – nemocnice, ubytovací kapacity,
- školství – školské areály,
- obrany a vnitra – věznice, technika zařízení,
- nemovitosti a bytová zóna – správa nemovitosti, správa městských a bytových domů, (Siegl, 2011).

Toto partnerství se používá většinou tam, kde veřejný sektor selhává.

2 HOSPODAŘENÍ S MAJETKEM OBCE

Jedním z ekonomických předpokladů je, že územní samosprávné celky mohou vlastnit a disponovat se svým majetkem. Hospodaření majetku je zobrazeno a zahrnuto do rozpočtu obce, kraje, a je to vlastní zdroj financování. Obec využívá majetek účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a také o něj pečuje a má na starosti i rozvoj svého majetku. Obec zachycuje svůj majetek v účetnictví, které dle zákona je povinna vést (Havlan, 2013).

2.1 Historie obecního majetku od 19. století

Počáteční zmínky o obecním majetku v územní samosprávě se objevují již v roce 1849 tzv. říšská ústava, podle kterých stát nemá zasahovat do hospodářského života, ale měl by se zajímat a zabezpečit jen svobodu podnikání a bezpečnost.

Po roce 1918 zde byly základní stupně samosprávy: obce (město), okres a země.

Majetek těchto jednotlivých stupňů samosprávy se dá dělit na:

- finanční jmění,
- správní jmění (kancelářské budovy, kina, ...),
- veřejné statky (parky, veřejné osvětlení, silnice ...).

Do majetku obcí byly zahrnuty i obecní podniky.

Obce přestaly být samosprávnými celky a byl znárodněn jejich majetek v prosinci 1949, po obnovení demokratického systému, bylo nutné obcím vrátit jejich majetek (Provazníková, 2009).

Až v roce 1991 byl schválen zákon č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, jednalo se zejména o nezastavěné pozemky, pozemky zastavěné stavbami ve vlastnictví fyzických osob nebo stavby tvořící jeden funkční celek. Obcím se nevrátil majetek bývalé federace, majetek občanů, u něhož bylo zřízeno právo osobního užívání, majetek družstev, lesy v národních parcích atd.

Po roce 1989 obce mohli získat svůj majetek následujícími způsoby: (Provazníková, 2009, str. 232)

- **ze zákona** – v rámci toho se obcím vrátil tzv. historický majetek⁴, bytový fond, rozestavěné objekty komplexní bytové výstavby a majetek investorských organizací a v neposlední řadě i majetek převedený do vlastnictví obcí na základě původního práva hospodaření,
- **rozhodnutím** – sem patřily zejména drobné provozovny,
- **bezúplatným převodem** - jednalo se o cenné papíry, zejména akcie (teplárenství, vodárenství atd.).

Dále se obecním majetkem zabývá zákon č. 128/2000 Sb., zákona o obcích, kde je uvedeno, že majetek obcí musí být využíván účelně a hospodárně, musí být chráněn před zničením případně odcizením.

2.2 Charakteristika a rysy majetku

Obce díky majetku mohou ovlivňovat ekonomický a sociální rozvoj a s tím také podnikatelskou činnost. Obce mohou majetek nakupovat, pronajímat a také prodávat.

Majetek obcí, krajů nabývá různých forem:

- **nemovité věci** – pozemky (pole, lesy, místní komunikace, veřejná prostranství, chodníky, parky) a budovy (školy, obecní úřad, sportovní a kulturní zařízení atd.)
- **movité věci** – do této skupiny patří vybavení škol, úřadu a dalších budov, které vlastní obecní úřad, dále sem můžeme zařadit lavičky, koše, autobusové zastávky, zábradlí atd.
- **finanční prostředky** – peněžní prostředky, běžný účet, podílové listy, akcie atd.
- **infrastruktura** – sem můžeme zařadit veřejné osvětlení, vodovody, kanalizace, vedení rozhlasu apod. (Provazníková, 2009 str. 228; Svaz měst a obcí ČR).

Majetek obce vlastní už od svého počátku. Čím více majetku mají obce, tím více s ním mohou disponovat, pronajímat, prodávat, nebo nakupovat a tím ovlivňovat i rozpočet obce a hlavně i spokojenost obyvatel.

⁴ „Tzv. historický majetek je majetek, který obce vlastnili k 31.12. 1949. Šlo o snahu o odstranění křivd vzniklých znárodněním. Veškerý majetek nebylo možné obcím vrátit, část majetku se dostala do vlastnictví jiných subjektů. „ (Provazníková, 2009, str. 232).

Majetek můžeme rozdělit i z hlediska jeho využívání:

- kmenový majetek – tento majetek slouží všem občanům obce jako budova a vybavení radnice, správa a údržba tohoto majetku je povinností obcí a je financován z rozpočtu obce,
- majetek ve veřejné oblasti – to je majetek, který občané dennodenně používají, aniž si to uvědomují jako například veřejné osvětlení, dopravní značky, veřejná zeleň, lavičky atd.,
- majetek v sociální oblasti – tento majetek je určen jen určité sociální skupině občanů, můžeme sem zařadit domovy seniorů, pečovatelské služby, ubytovny pro bezdomovce a další podobná zařízení,
- majetek v zájmové oblasti – do této skupiny můžeme zahrnout majetek, který slouží k využívání volného času občanů tj. kultura, sport (sportovní hala, kino, koupaliště apod.),
- majetek ostatní – tento majetek je nezávislý na rozpočtu, slouží většině obyvatel, jedná se například o kanalizace, vodovody...,
- majetek přebytný – majetek, který je zbytečný, nevyužitý a pokud ho obec nevyužije, tak ho může prodat (Svaz měst a obcí ČR, 2010).

Do tohoto členění by se dala zahrnout i podnikatelská činnost obcí – tj. když obec používá obecní majetek k podnikání a ten jí slouží na vytváření vlastních příjmů. Řadíme sem i majetek, který obec pronajímá.

2.3 Vymezení majetku z pohledu účetnictví

Majetek je aktivum, které je zobrazeno v rozvaze. V nejobecnějším slova smyslu je majetek souhrn „věcí“. Z pohledu účetnictví se rozlišuje majetek dlouhodobý a krátkodobý. Dlouhodobý majetek, je takový majetek, který v obci, podniku setrvá dobu delší než jeden rok např. počítač, vybavení atd. Krátkodobý majetek je naopak takový majetek, který se spotřebuje a v obci nesetrvá delší dobu než jeden rok.

Dlouhodobý majetek se člení na:

- dlouhodobý hmotný majetek,
- dlouhodobý nehmotný majetek,
- dlouhodobý finanční majetek.

2.3.1 Dlouhodobý hmotný majetek

Dlouhodobý hmotný majetek je majetek, který má fyzickou podobu, a jak již bylo řečeno, používá se na dobu delší než jeden rok a dosahuje určité výše ocenění.

Mezi dlouhodobý hmotný majetek patří zejména:

- pozemky,
- stavby,
- samostatné movité věci (stroje, dopravní prostředky...)
- pěstitelské celky trvalých porostů (vinice),
- dospělá zvířata a jejich skupiny (hejna, stáda)
- umělecká díla, sbírky a další.

2.3.2 Dlouhodobý nehmotný a finanční majetek

Dlouhodobý nehmotný majetek je majetek, který nemá fyzickou podobu a používá se po dobu kratší než jeden rok. Mezi dlouhodobý nehmotný majetek patří zejména zřizovací výdaje, software, ocenitelná práva apod. Do dlouhodobého finančního majetku zařadíme zejména majetkové podíly, cenné papíry či dlouhodobé termínované vklady.

Tabulka 2 Členění dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku

Dlouhodobý hmotný majetek	Dlouhodobý nehmotný majetek
Pozemky	Zřizovací výdaje
Stavby	Goodwil
Samostatné movité věci a souhrn movitých věcí	Software
Pěstitelské celky trvalých porostů	Ocenitelná práva
Základní stáda a tažná zvířata	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje
Jiný dlouhodobý hmotný majetek	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek
Poskytnuté zálohy na dl. hmotný majetek	Poskytnuté zálohy na dl. nehmotný majetek
Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	

Zdroj: České účetní standardy dostupné z: <http://business.center.cz/business/finance/ucetnictvi/ceske-ucetni-standardy/podnikatele/013.aspx>.

2.4 Oceňování, pořizování a odpisování majetku

S hodnocením majetku jsou spojeny problémy zejména správné podchycení majetku v evidenci obce a pak také oceňování majetku (Halásek, Pilný, 2002).

Nakoupený movitý, či nemovitý majetek se oceňuje nejčastěji pořizovací cenou (to je cena, za kterou byl majetek nakoupen a náklady s tím spojené). Majetek, který obec získá bezúplatným převzetím, to je darováním, se oceňuje reprodukční cenou, tj. cena, za kterou byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje. Tato cena se většinou určuje dle znaleckého odhadu (Halásek, Pilný, 2002 str. 50). Kromě pořizovací a reprodukční ceny se může majetek oceňovat vlastními náklady.

Majetek má také mnoho způsobů, jak si jej může obec či podnik pořídit. Jedná se zejména o nákup, vytvoření vlastní činností, bezúplatným převodem, vkladem společníků, nebo použije finanční leasing atd.

Majetek se v průběhu také opotřebovává a eviduje. Vyřazuje se nejčastěji prodejem.

Odpisování majetku

Majetek se postupně opotřebovává. Toto opotřebení je buď fyzické, nebo morální. Opotřebování majetku se vyjadřuje pomocí odpisů. Odpisy jsou pak zaneseny do nákladů – výsledovky. Existují dva druhy odpisů a to účetní a daňové. Účetní odpisy jsou nákladem podniku, obce, které odpovídají skutečnému opotřebení majetku (Štohl, 2010; Businesscenter). Daňové odpisy se řídí daňovým zákonem, který určuje jejich výši a výpočet.

2.5 Evidence, ochrana majetku

Každá obec má svůj vlastní majetek, který se musí evidovat. Jak už bylo řečeno, vykazuje ho v účetnictví. Obce samozřejmě chtějí chránit svůj majetek proti různým protiprávním úkonům (krádež, zpronevěra, podvod...).

Každoročně se dělá inventarizace majetku v podniku, obci, tj. zda souhlasí účetní stav se stavem skutečným. Inventura se dělá k určitému dni, nejčastěji k 31. 12. Inventura se člení na fyzickou a dokladovou. **Fyzická inventura** se provádí u majetku hmotné povahy, kdy se skutečné stavy zjišťují počítáním, přeměřením, převážením apod. **Dokladová inventura** se provádí tam, kde není možné provést fyzickou inventuru. Slouží k tomu například bankovní výpisy, výplatní listiny, písemné smlouvy (kupní smlouva, darovací smlouva...).

Obce evidují svůj majetek i kvůli tomu, aby zjistily, a následně mohly ovlivnit tyto skutečnosti:

- krádež – tj. daná osoba si присvojí cizí věc, která jí nepatří, za tento čin, dané osobě hrozí buď pokuta, nebo odnětí svobody, ale záleží na mnoha okolnostech (na věku, zda někdo někoho zraní, a na hodnotě ukradené věci, majetku...),
- neoprávněné užívání cizí věci,
- neoprávněný zásah do práva k domu, bytu nebo k nebytovému prostoru,
- úvěrový, pojistný podvod,
- poškození cizí věci - to znamená že, někdo poškodí nebo zničí cizí věc a způsobí tak na cizím majetku škodu (například zničení veřejných laviček teenageři).

Nejen z těchto důvodů má většina obcí městskou policii, která se stará o veřejný pořádek a měla by zabránit, nebo minimalizovat výše uvedené body (Hulva, 2008).

2.6 Formy správy majetku

Obce vlastní majetek, který je velmi různorodý. Obce díky tomuto majetku mohou zajišťovat velké množství veřejných statků, ale není nutné, povinné, aby správu celého majetku vykonávala obec vlastními silami (Bínek, 2008).

Z příručky pro člena zastupitelstva lze vyvodit následující formy správy majetku:

- hospodaření prostřednictvím obecního (městského) úřadu,
- hospodaření prostřednictvím příspěvkové organizace obce,
- hospodaření prostřednictvím obchodních společností, které vlastní město,
- hospodaření soukromého subjektu kontrolovaného obcí,
- hospodaření nezávislým subjektem.

Nejčastější způsob správy majetku je hospodaření prostřednictvím obecního úřadu, který tak spravuje základní a strategický majetek. Vesměs platí, že čím menší obec, tím obecní majetek bude spravován přímo obcí. Jedná se například o správu budovy radnice, péče o dětská hřiště atd.

Příspěvková organizace, kterou zřídí obec, hospodáří samostatně na základě vlastního rozpočtu. Příspěvková organizace se tedy stará o majetek obce, který jí byl smluvně svěřen, jsou to například základní školy, mateřské školy, knihovny, divadla atd.

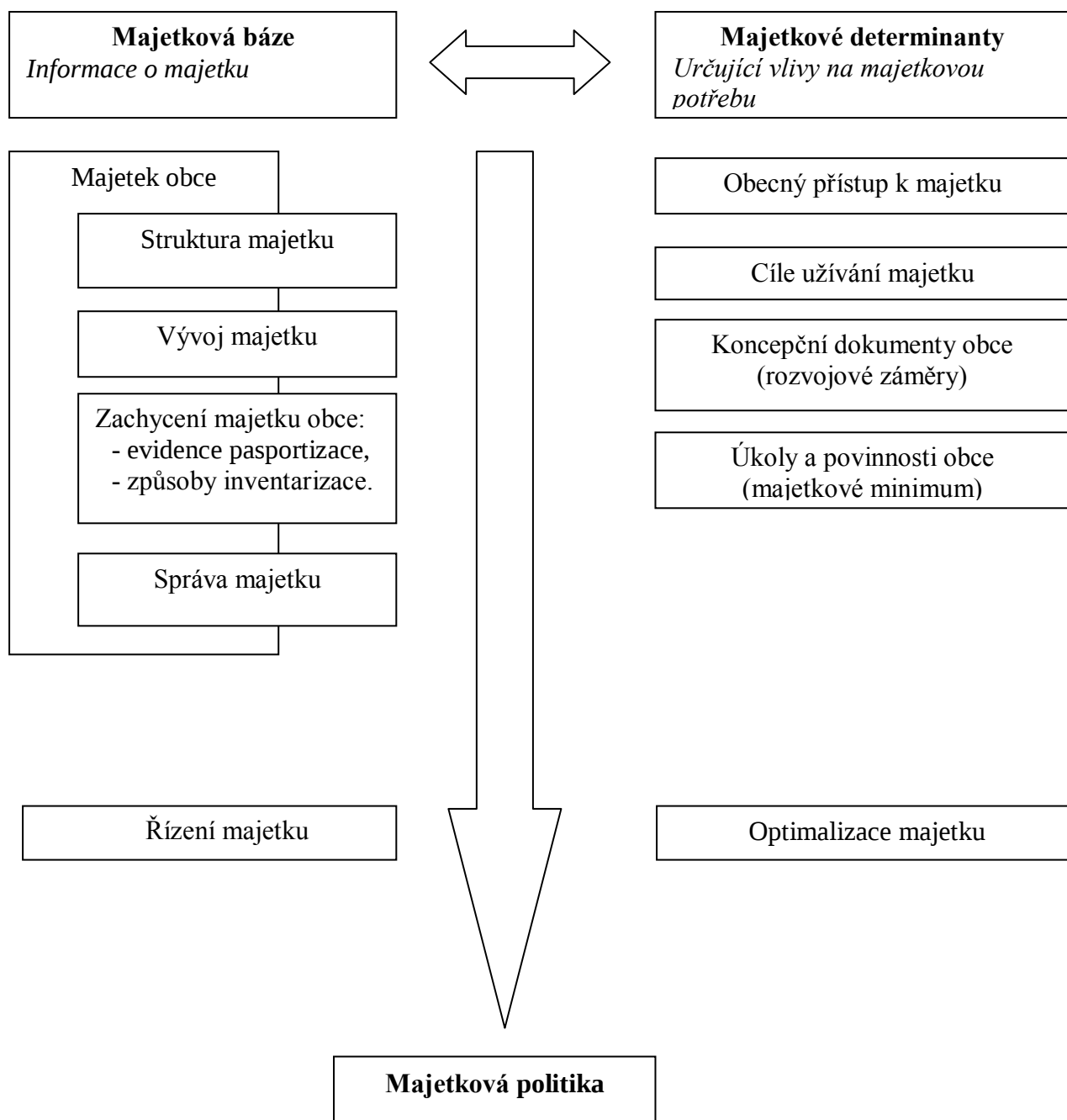
V případě správy majetku obchodní společností, kterou vlastní město, se jedná zejména o akciové společnosti, nebo společnosti s ručením omezeným. Nejtypičtějším příkladem jsou technické služby.

Těž velmi využívaná formy správy je spolupráce se soukromými subjekty. Jedná se zpravidla o to, že soukromý subjekt si pronajme obecní majetek a spravuje jeho. Typickým příkladem mohou být sportovní zařízení (koupaliště, zimní stadion atd.).

Určitě je dobře, když obce využívají i jiný způsob formy správy majetku, než když by se o něj staraly jen samy, ale samozřejmě záleží také na jejich velikosti. Obce samozřejmě mohou majetek kupovat, prodávat a pronajímat.

2.7 Majetková politika

Součástí veřejných politik je i majetková politika, která zahrnuje nejen statické pojetí majetku, ale také finanční toky s tím spojené. „*Majetkovou politiku můžeme chápat jako celkovou filozofii přístupu k majetku resp. Konkrétněji jako soubor pravidel a postupů upravujících nakládání s majetkem*“. Majetková politika je úzce spjata s rozpočtovou politikou, příjmovou a výdajovou politikou a je často nahrazována a vnímána jako investiční politika. Přičemž investiční politika je součástí výdajové politiky, pokud můžeme hovořit o politice v pravém slova smyslu (Portál na podporu obcí ČR, 2012). Model majetkové politiky je zobrazen na následujícím obrázku č. 2.

Obrázek 2: Model majetkové politiky

Zdroj: Portál na podporu rozvoje obcí, 2012

Z obrázku je patrné, že majetková politika má dvě složky a to složku, která má vztah k majetkovému managementu a na druhé straně k optimalizaci majetku. Pro dobré fungování obce je majetková politika důležitá, zejména její realizace, dopady k jiným veřejným politikám a aktivitám obce (Portál na podporu rozvoje obcí ČR, 2012).

V současné době řada obcí disponuje s velkým objemem majetku, který nedokáže v budoucnu financovat. Jedná se zejména o nedostatek finančních prostředků na opravy,

údržby, rekonstrukce, modernizace, provozní ztráty při provozu různých sportovišť. Tyto všechny faktory mají vliv na rozpočet, zejména na výdaje případně na dluhovou službu, která je s financováním plánovaných investic spojena. Obce by měly využít nějaký výhledový plán do budoucna. Základní otázka je: „Jak majetek slouží občanům a za jaké ceny?“

Zastupitelstvo města by mělo právě schvalovat střednědobý plán obnovy majetku obce, mělo by se jednat o vytipování majetku vhodné k následujícím cílům: (Deník veřejné správy, 2014)

- oprava a udržení majetku důležité pro místní rozvoj (místní komunikace, infrastruktura)
- modernizace a rekonstrukce zanedbaného majetku – např. veřejné osvětlení,
- prodej zbytného majetku – např. bytové hospodářství,
- pronájem majetku jiným subjektům – parkovací domy, sportoviště atd.

Až po zhodnocení těchto faktorů mohou obce rozhodovat o nových investicích.

3 CHARAKTERISTIKA POJMU SPOKOJENOSTI

Slovo spokojenost je pozitivní vyjádření, toho, že je člověk „v pohodě“, „nemá starosti“, či je prostě spokojen. „*Spokojenost je určité splnění požadavků zákazníků*“ (Půček, 2005, str.7). V současném světě se nemluví jen o spokojenosti zákazníků, ale i občanů, zaměstnanců, pacientů atd. Opakem slova spokojenost je nespokojenost.

Dle Zamazalové (2008) můžeme spokojenost vyjádřit jako určitý cíl, ke kterému směřujeme, chceme dojít. Spokojenost je subjektivní proces, kdy zákazník srovnává realitu se svými představami. Podle Půčka (2005) je spokojenost občanů vnímána se stupněm jejich požadavků na kvalitu života ve městě, obci, kraji či regionu. Spokojenost zaměstnanců se týká jejich očekávání a požadavků na pracovní podmínky, plnění úkolů, řízení úřadu atd.

Spokojenost je zařazena k tzv. měkkým indikátorům, tj. zda jsou, nebo nejsou plněna jejich očekávání. Spokojenost je též relevantní pojem, protože může být spojena s náročností, nebo s nenáročností.

Pro tuto práci nás nejvíce zajímá spokojenost občanů, zda jsou spokojeni s činnostmi městského úřadu. Důvodem, proč se vůbec spokojenost měří, je, že chceme zjistit zpětnou vazbu, tj. jak občané vnímají práci úřadu. Každá obec si sestavuje strategii města, pro kterou je spokojenost klíčovým měřítkem.

Výsledky šetření spokojenosti mohou být použity pro rozhodování, například o sociálních a jiných zařízeních, fungování, zavedení MHD, odměňování zaměstnanců apod. Důležité je vědět, co šetřením chceme získat. Nejčastěji toto zjišťování probíhá pomocí dotazníkového šetření.

Spokojeností se zabývá Týmová iniciativa pro místní udržitelný rozvoj (Timur). Ta měří spokojenost jednou za dva roky. Spokojenost patří i mezi evropské indikátory – „*Citizen satisfaction with the local community tj. spokojenost občanů s místním společenstvím. Evropské unie definuje indikátor A1, jako takový ukazatel, který analyzuje obecné blaho společnosti, uvádí i různé druhy spokojenosti: velmi spokojen, spíše spokojen, spíše nespokojen, velmi nespokojen, žádná odpověď. Indikátor A1 je analyzován i s ohledem na různé aspekty, je spojen zejména s bydlením, životním prostředím, sociálními službami, zdravotnictvím, kulturou, úrovní veřejné dopravy atd. (EC, 2003).*

Mezi indikátor A1 Timur řadí:

- obecnou míru spokojenosti,
- bodové hodnocení spokojenosti – průměr,
- spokojenost s mezilidskými vztahy
- spokojenost s možností provozovat záliby a koníčky,
- spokojenost se základními veřejnými službami,
- spokojenost s kvalitou okolního životního prostředí,
- spokojenost s možnostmi zaměstnání,
- spokojenost s možnostmi účastnit se místního plánování,
- hodnocení spokojenosti se zdravotnickými službami,
- hodnocení spokojenosti se sociálními službami,
- hodnocení se spokojeností ZŠ a SŠ,
- hodnocení spokojenosti s MHD,
- hodnocení spokojenosti s MěÚ,
- hodnocení s technickými službami,
- hodnocení spokojenosti s městskou policií.

Spokojenost může a nemusí souviset i s kvalitou (tj. míra naplňování požadavků), ale také s cenou. Spokojenost je spojena s city a pocity, na rozdíl od kvality.

Spokojenost souvisí s metodami, mezi které můžeme zařadit:

- **Benchmarking** – je metoda založená učením se od druhých, tímto se dá měřit zejména kvalita života v daném městě, kraji, regionu, která souvisí se spokojeností občanů.
- **BSC** = Balanced Scorecard – tato metoda řeší strategickou i operativní rovinu řízení. To znamená, že pokud veškeré úsilí jde jedním směrem, tak se mohou vykonat velké věci. Tato metoda vznikla v USA a jejím jádrem je soubor vyvážených indikátorů, (Půček, 2005).
- **ISO** – je výkonnostní certifikát, který se zabývá kvalitou.

Spokojenost, jak již bylo řečeno, je subjektivní pocit. Obce by se měly zajímat o spokojenost svých občanů a vytvářet takové podmínky, aby obyvatelé byli co nejvíce spokojeni.

4 MĚSTO CHOTĚBOŘ

V západní oblasti Českomoravské vrchoviny, v nadmořské výšce 515 metrů, leží město Chotěboř. Je to krajina na úpatí Železných hor, která se vyznačuje čistým životním prostředím, turistikou atd. Mezi nejnavštěvovanější místa v okolí Chotěboře patří údolí řeky Doubravy (Město Chotěboř).

4.1 Historie města

Město Chotěboř vzniklo z osady na odbočce Liběcké stezky na Německý Brod (nyní je to Havlíčkův Brod). Chotěboř se stala městem v roce 1278, a v roce 1331 ho Jan Lucemburský povýšil na královské město. To bylo ohrazeno díky Karlovi IV. a stalo se tak věnným městem českých královen. První písemné zprávy jsou ze 13. století, konkrétně z roku 1265.

V roce 1421 dobyl město Petr Hromádka z Jistebnice. Tento bojovník byl pak v Chrudimi popraven. Chotěboř byla od roku 1499 majetkem rodu Trčků z Lípy. Císař Ferdinand II. věnoval město Chotěboř Jaroslavu Sezimovi Rašínovi z Rýzmburka. Zámek v Chotěboři nechal postavit hrabě Kinský v barokním stylu a vystřídalo se v něm mnoho šlechticů. Posledními šlechtici jsou Dobřenští z Dobřenic. Ti získali zámek v roce 1847 (Město Chotěboř).

4.2 Současnost města

Chotěboř je součástí Kraje Vysočina, ten má sídlo v Jihlavě a patří do NUTS II Jihovýchod se sídlem v Brně.

Od roku 2003 patří Chotěboř k obcím s rozšířenou působností výkonu státní správy. Chotěboř je středně velké město, které má k dispozici základní úřady (městský úřad, finanční úřad, úřad práce) a instituce (banky, pojišťovny, policie ČR, záchranný hasičský sbor, lékařská péče, školní zařízení, rehabilitační ústav atd.). V Chotěboři žije necelých deset tisíc obyvatel, působí zde celá řada stavebních a obchodních firem a živnostníků. V tomto městě nejvíce převažuje strojírenský průmysl se zaměřením na potravinářskou výrobu a dřevozpracující průmysl.

Mezi významné památky patří chotěbořský zámek, který pochází z 18. století, dále církevní památky, památné domy na náměstí, socha Ignáta Herrmanna, který se narodil v roce 1854 v Horním mlýně u Chotěboře (Pavlíček, Pavlíková, 2006).

Obrázek 3 Obce s rozšířenou působností v Kraji Vysočina

Zdroj: <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/kraj-vysocina/verejna-sprava/spravni-cleneni/uzemni-cleneni-mapy/>

Na obrázku č. 3 je zobrazen Kraj Vysočina a města s rozšířenou působností. Jak už bylo zmíněno, město Chotěboř se mezi ně řadí.

4.3 Hospodaření s majetkem města

Hospodaření s obecním majetkem má na starosti Městský úřad Chotěboř, konkrétně oddělení správy majetku a také odbor majetku a investic města.

4.3.1 Majetek města Chotěboř

Město Chotěboř je město, které vlastní:

- Budovy pro služby obyvatelstvu: do této skupiny můžeme zařadit autobusové čekárny, veřejné budovy jako je budova Městského úřadu, budovy základních škol, městských jeslí, budovy samosprávy, obecní byty, radnice, veřejné WC, apod.
- Jiné nebytové prostory a nebytové jednotky – do této oblasti spadá kotelna, garáže, ocelový montovaný přístřešek apod.
- Pozemky – lesní pozemek, orná půda, ovocné sady, vodní plochy, zahrady, zalesněná plocha, nádvoří atd.

Město se o veškerý majetek nestará přímo, ale prostřednictvím příspěvkových organizací, které se starají například o budovu kina, sklady, strojovny, zimní stadion atd. Kromě toho město svůj majetek také pronajímá – zejména letní stadion, sportovní haly, střelnice, kulturní dům Dobkov, atd.

Nyní se zaměříme na odbory, které se majetkem města nejvíce zabývají.

4.3.2 Odbor majetku a investic města

Odbor majetku a investic města zajišťuje výstavbu na základě rozpočtu města a navrhuje orgánům města ke schválení realizace určitých investičních, nebo neinvestičních akcí ve městě a v jeho místních částech. Dále zpracovává studie, investiční záměry, projektové dokumentace staveb a projednává technické řešení těchto staveb.

Zabezpečuje pro výstavbu vydání územních rozhodnutí, stavebních povolení, souhlasy a vyjádření správních úřadů a podklady potřebné pro jejich vydání. Dále také zajišťuje veškeré podklady k realizaci staveb včetně souhlasů vlastníků pozemků a také spolupracuje s oddělením správy majetku při uzavírání smluv (kupních smluv nebo smluv o výpůjčce).

Stejně jako oddělení správy majetku, tak i odbor majetku a investic města se stará o komplexní přípravu a průběh veřejných zakázek ve své působnosti, vede evidenci zakázek.

Při realizaci staveb zejména zajišťuje výběrové řízení, jednání s dodavateli o smlouvách, výkon funkce stavebního dozoru investora, přípravu a realizaci přejímky staveb, kontroly vad, předání podkladů pro zápis budovy do katastru nemovitosti a podklady pro zápis staveb do evidence obecního majetku.

V rámci spolupráce s oddělením správy majetku realizují schválené opravy, úpravy, údržby a rekonstrukce nemovitého majetku. Kromě toho také provádí opravy místních komunikací ve vlastnictví města. Zajišťuje evidenci a čerpání finančních prostředků na provoz, opravy, úpravy a údržbu veřejného osvětlení ve městě Chotěboř a jeho místních částech ve spolupráci s firmou TELES.

Také dbá na označení ulic, náměstí a vyměňuje poškozené tabule s názvy ulic. Zpracovává si také podklady pro sestavování návrhu rozpočtu na svém úseku. A jak už i z názvu odboru vyplývá, plánuje investice, tzn., že zajišťuje běžnou údržbu a obnovu informačních tabulí se směrovkami pro turisty (Město Chotěboř).

4.4 Odbor správy majetku

Tento odbor zajišťuje zejména tyto činnosti: (Město Chotěboř)

- vede evidenci a vyřizuje záležitosti v oblasti pronajmutí městských bytů,
- vydává pokyny správci městského bytového fondu k uzavření nájemních smluv v souladu s usnesením Rady města,
- podílí se na výběru správce městského bytového fondu města,
- eviduje žádosti o pronájem pozemků, budov atd., které jsou ve vlastnictví města,

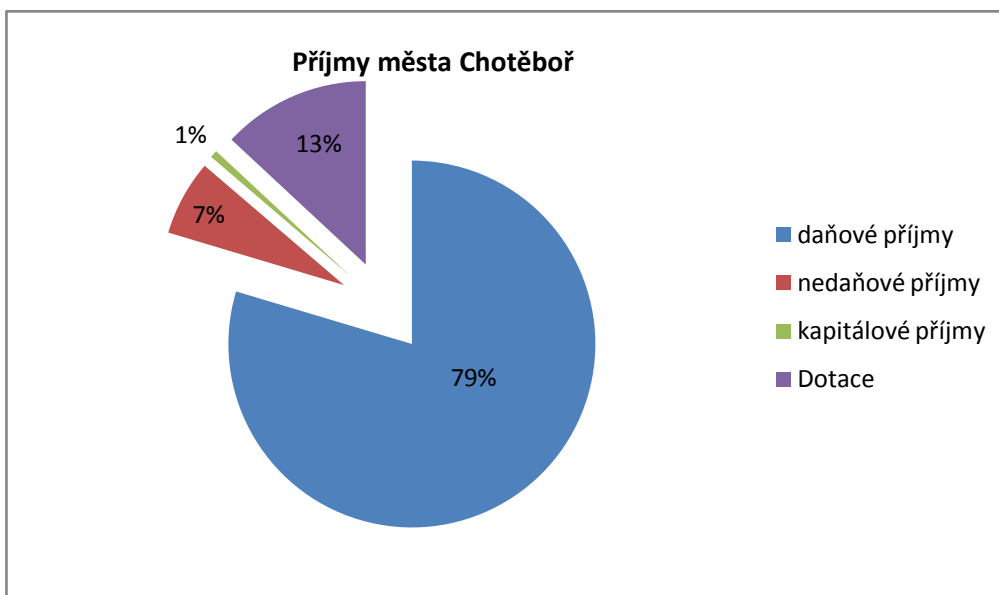
- zveřejňuje záměry města – pronájem, výpůjčku nemovitého majetku města,
- oddělení správy majetku předkládá radě města návrhy na uzavření nájemních smluv a smluv o výpůjčce,
- eviduje nájmy a výpůjčky spravovaného městského majetku s výjimkou nájemních smluv,
- navrhuje změny a ukončení nájemních smluv,
- vyřizuje a eviduje nabídky výkupů, směn a převodů nemovitého majetku do vlastnictví města,
- dále vyřizuje také záměry města darovat, směnit či prodat nemovitý majetek, eviduje tyto nabídky,
- zajišťuje všechny potřebné podklady pro prodej nemovitosti včetně podkladů z katastrálního úřadu,
- spolupracuje s geodetickými firmami – při zaměřování nemovitostí, a soudními znalci,
- zajišťuje zápis majetku do katastru nemovitostí,
- stará se a zajišťuje agendu Fondu rozvoje bydlení,
- podává návrhy na údržbu, rekonstrukci, opravy majetku města,
- provádí, zabezpečuje revize elektrických zařízení, hromosvodů, hydrantů atd.,
- zajišťuje zadávání veřejných zakázek ve své působnosti,
- spravuje agendu daně z převodu nemovitostí a daně z nemovitosti,
- zajišťuje a spravuje kontrolu hřbitovů města Chotěboř.

Odbor správy majetku spolupracuje také s již zmíněným Odborem majetku a investic města.

4.4.1 Rozpočet

Rozpočet města Chotěboř je možno najít i na webových stránkách města. Rozpočet pro tento rok tj. pro rok 2014 byl projednán 20. listopadu 2013.

Celkové příjmy rozpočtu činí 124 893 300 Kč. Příjmy města se mohou rozdělit na daňové, nedaňové, kapitálové a dotace (viz obrázek č. 4). Nejmenší podíl na příjmech mají kapitálové příjmy a naopak největší podíl mají daňové příjmy a to 79 %.

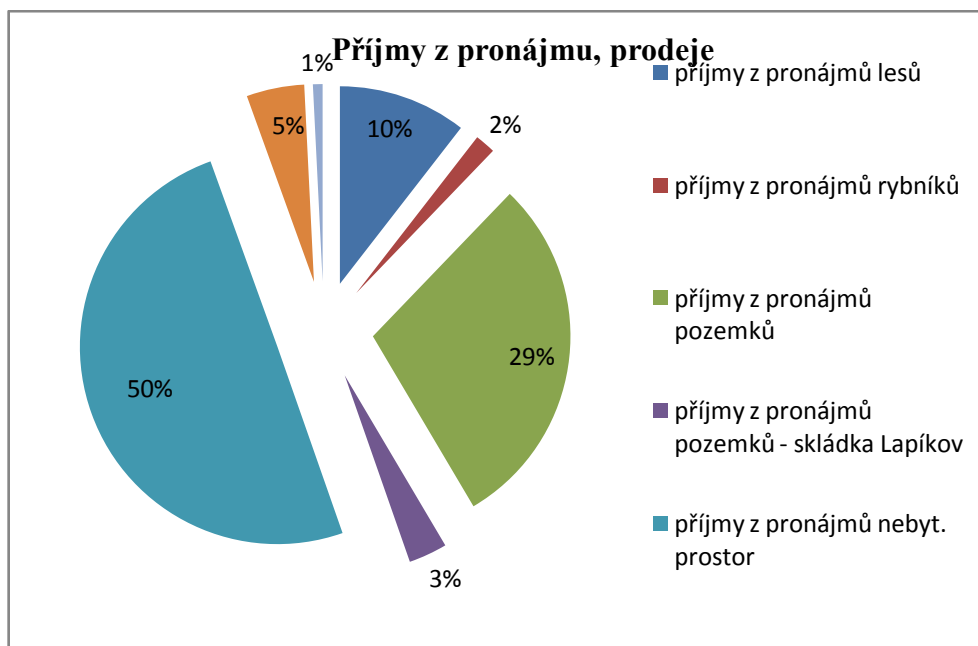
Obrázek 4: Graf - Příjmy města 2014

Zdroj: Rozpočtu města.

Daňové výnosy z pohledu tématu nevyužijeme, spíše se zaměříme na nedaňové a kapitálové příjmy. Do nedaňových příjmů města mohou být zařazeny:

- příjmy z internetu,
- příjmy z parkovacích automatů,
- příjmy z veřejného rozhlasu, ECHA
- příjmy z poskytování služeb a výroby – hrobových míst, veřejné WC,
- příjmy z pronájmu zasedací místnosti na MěÚ,
- příjmy z pronájmů, prodejů pozemků,
- příjmy z reklamních tabulí,
- pokuty, dividendy, příjmy z úroků atd.

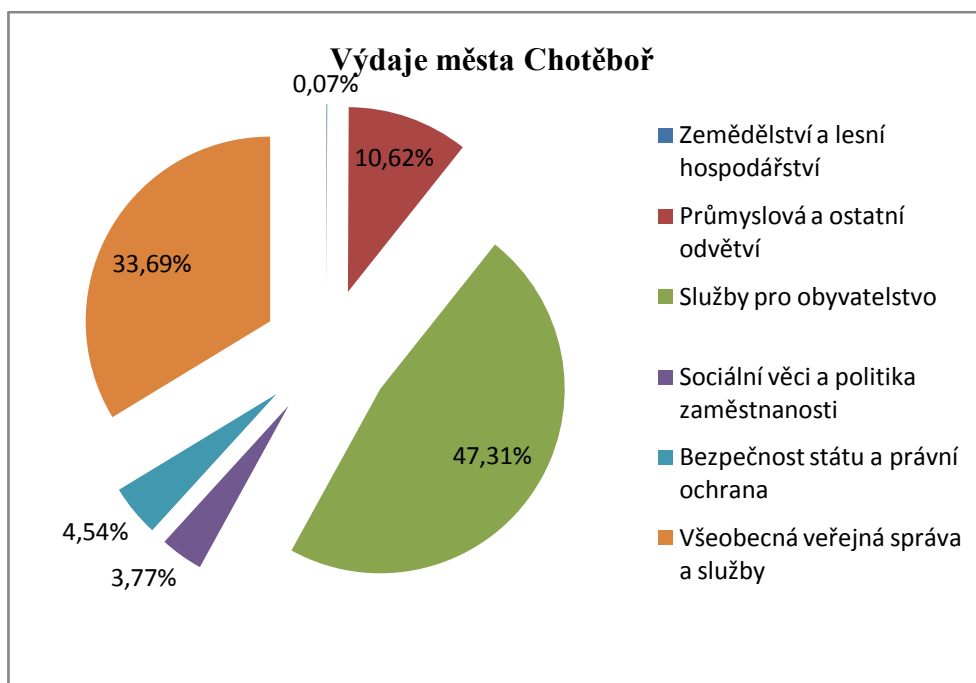
Z hlediska charakteru práce nás nejvíce zajímají příjmy z prodeje, pronájmu pozemků, které můžeme vidět na následujícím obrázku č. 5.

Obrázek 5: Graf - Příjmy z prodeje, pronájmu 2014

Zdroj: Rozpočtu města

Nejvíce do rozpočtu přispívají pronájmy nebytových prostor, dále pak ještě příjmy z prodeje pozemků. Nejmenší podíl tvoří příjmy z pronájmu hmotného majetku a příjmy z pronájmu skládky Lapíkov. Město má také příjem z pronájmu lesů a rybníků.

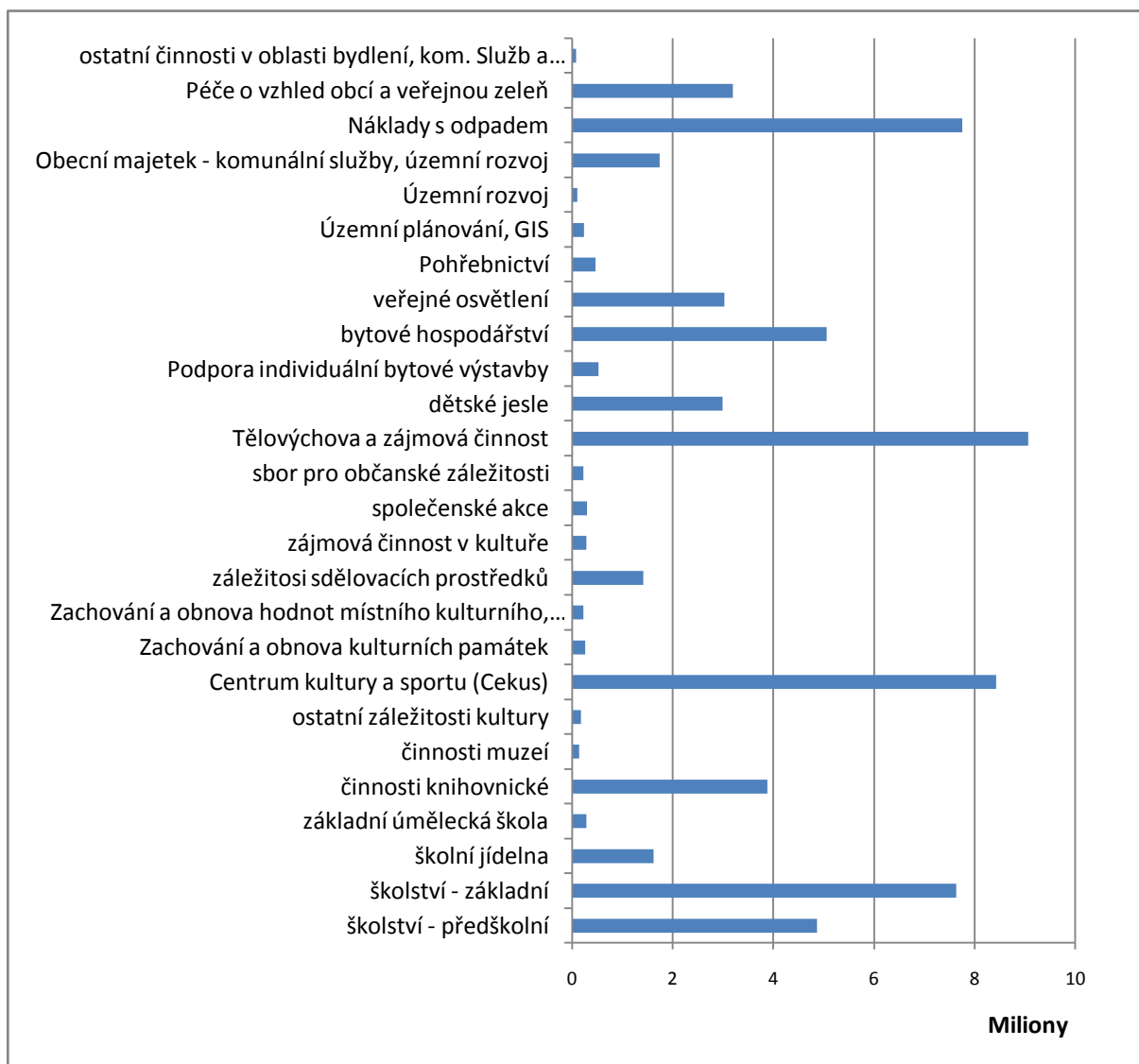

Obrázek 6: Graf - Výdaje města 2014

Zdroj: Rozpočtu města

Kromě příjmů, nás také zajímají výdaje města. Nejvíce, téměř 50 % výdajů, jde na služby pro obyvatelstvo, druhou největší položku v rozpočtu tvoří všeobecná veřejná správa a služba a nejmenší podíl zaujímá zemědělství a lesní hospodářství, jak je patrné z předcházejícího obrázku č. 6.

Následující obrázek č. 7 zobrazuje rozdělení výdajů do různých oblastí pro obyvatelstvo.

Obrázek 7: Graf - Výdaje dle oblastí pro obyvatelstvo, 2014

Zdroj: Rozpočet města

Nejvíce výdajů město vynakládá na tělovýchovnou a zájmovou činnost, Centrum kultury a sportu, školství a náklady související odpadem. Nejméně výdajů je vynaloženo na činnost muzeí, oblast kultury, územní rozvoj, společenské akce.

4.5 Organizace zřízené městem

Organizační složky

Součástí rozpočtu města je i rozpočet organizační složky, které město zřizuje dle Zákona o rozpočtových pravidlech. Zřizovatel provádí kontroly organizační složky – hospodaření se svěřeným majetkem a s peněžními prostředky. Mezi organizační složky města patří Městské jesle Chotěboř a městská knihovna, Pečovatelská služba Chotěboř a jednotka sboru dobrovolných hasičů. Dále sem ještě patří místní lidové knihovny v Počátkách, Bílku, Příjemkách, Svinném, Střížově a Rankově.

Příspěvkové organizace

Dle zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů zřizuje město Chotěboř příspěvkové organizace, které mají právní subjektivitu. Příspěvková organizace hospodaří s majetkem, který se organizaci předává k hospodaření, jedná se o tzv. „svěřený majetek“. Příspěvkové organizace hospodaří s peněžními prostředky, které mají z rozpočtu města a také se svými prostředky, které získají vlastní činností.

Chotěboř zřizuje následující příspěvkové organizace:

- Cekus – Centrum kultury a sportu,
- ZŠ (Smetanova a Buttulova),
- MŠ Chotěboř,
- Školní jídelnu,
- Základní uměleckou školu,
- Junior – dům dětí a mládeže, středisko volného času.

Obchodní společnost

Mezi obchodní společnosti města Chotěboř řadíme Technickou lesní správu Chotěboř s. r. o. a Tepelné a realitní služby Chotěboř s. r. o.

Technická a lesní správa Chotěboř s. r. o.

Stoprocentním společníkem je Město Chotěboř. Společnost nabízí následující oblasti služeb:

- svoz a likvidace komunálního odpadu,
- provozování skládky,
- sběrný dvůr, pronájem velkoobjemových kontejnerů,
- lesnictví,
- drobné stavební a zemědělské práce,

- elektrikářská práce,
- autodoprava atd.

Lesní pozemky města a okolí (Příjemky, Klouzovy, Počátky, Svinný a Střížov) mají výměru 386,36 ha. Chotěbořské lesy tvoří zejména smrk (79 %) a pak jsou tam zastoupeny další dřeviny jako je borovice, modřín a ostatní jehličnany, břízy, buky, olše a ostatní listnáče. Technická a lesní správa má na starosti tři rybníky o rozloze 2, 96 ha (Technická a lesní správa Chotěboř, 2014).

Tepelné a realitní služby Chotěboř s. r. o.

Tato společnost je také založena městem Chotěboř a nevlastní žádné nemovitosti, ty má jen v nájmu od zakladatele. Podniká na vlastních technologických zařízeních, která si pořídila vlastním hospodařením a některé částečně odkoupila od zakladatele. Činnosti této společnosti jsou pro zákazníky z komunální sféry – Město Chotěboř a jeho organizace, subjekty bytových domů – bytová družstva a společenství vlastníků jednotek, spoluvlastníky bytových domů a jiné fyzické i právnické osoby (Tereal, 2013).

Společnost se zabývá zejména:

- správou a údržbou nemovitostí,
- zámečnictvím, montáží měřidel,
- opravami a údržbou potřeb pro domácnosti,
- poskytování technických služeb,
- realitní činnost atd., (Tereal, 2013).

Kromě obchodních společností, příspěvkových organizací zřizuje město také Městskou policii Chotěboř.

Městská policie Chotěboř

Městská policie zde je už od roku 1992 a občané se na ni mohou obracet po celých 24 hodin. Městská police provádí prevenci v dopravě, bezpečnosti zejména u předškoláků, školáků, ve stacionářích, a když je Den dětí, tak se ho také účastní, má tam svůj stánek. Kromě prevence měří rychlost ve městě a okolí, má na starosti kamerový systém.

Pro velkou oblíbenost i letos na jaře 2014 bude otevřena SENIOR AKADEMIE. Senior akademie nabízí seniorům aktivní prožití volného času. Celá Senior akademie je zdarma, besedy a kurzy se týkají zejména: trénování paměti, sebeobrany, první pomoci, prevence domácího násilí, násilné a majetkové kriminality, bezpečnosti internetu, chovu psů ve městě a dopravní výchovy a další (Městská policie, 2010).

5 ANALÝZA OBECNÍHO MAJETKU

Analýza obecního majetku a spokojenosti občanů probíhala pomocí dotazníkového šetření a řízeného rozhovoru.

5.1 Dotazníkové šetření

Ke splnění cíle byl použit dotazník (viz příloha), který vyplňovali občané města Chotěboře. Nejdříve byl dotazník vytvořen v pilotní verzi, poté byly dotazníky rozdávány občanům a to osobně, či pomocí internetu – email, sociální síť Facebook, protože ten je dnes bezprostřední součástí lidského života. Sběr dat probíhal necelé tři týdny. Pro objektivní vyhodnocení otázek musel být respondent starší patnácti let a bydlet v Chotěboři nebo v jejích místních částech (Bílek, Dobkov, Svinný atd.)

Dotazník tvoří 23 otázek, převážně se jedná o uzavřené otázky, tj. respondent vybírá či boduje jednotlivé odpovědi. Díky dotazníku byly získány informace pro cíl stanovený v této práci.

5.2 Řízený rozhovor

„Řízený rozhovor je každý rozhovor, který má za úkol „něco konkrétního zjistit“. Řízeného rozhovoru je používán vždy, když je potřeba něco upřesnit, dozvědět se - příkladem může být: přijímací pohovor, dotazník atd.

Důležitá je příprava před samotným rozhovorem, která zahrnuje zejména přípravu tématu, konkrétních otázek, orientační harmonogram atd.

Jak už tedy bylo řečeno, kromě dotazníků, na který odpovídali respondenti, byl veden i řízený rozhovor s tajemníkem města Chotěboř a to dne 13. 3. 2014.

Předmětem byly předem připravené otázky, podobného charakteru jako je dotazník.

5.3 Metodologie

Výzkumné otázky z dotazníku byly zpracovány v programu MS Excel a také v programu STATISTICA.

Pro tzv. bodovací otázky byl využit právě program STATISTICA, zejména graf průměru s odchylkami, který nám zobrazí zejména medián a průměr.

Aritmetický průměr

Dle Součka (2006) je aritmetický průměr nejznámějším a nejvyužívanějším průměrem, též ho nazýváme prostý aritmetický průměr. Nepředpokládá žádné předběžné uspořádání hodnot, je použit všude tam, kde má nějaký informační smysl součet hodnot. Aritmetický průměr počítáme podle vzorce:

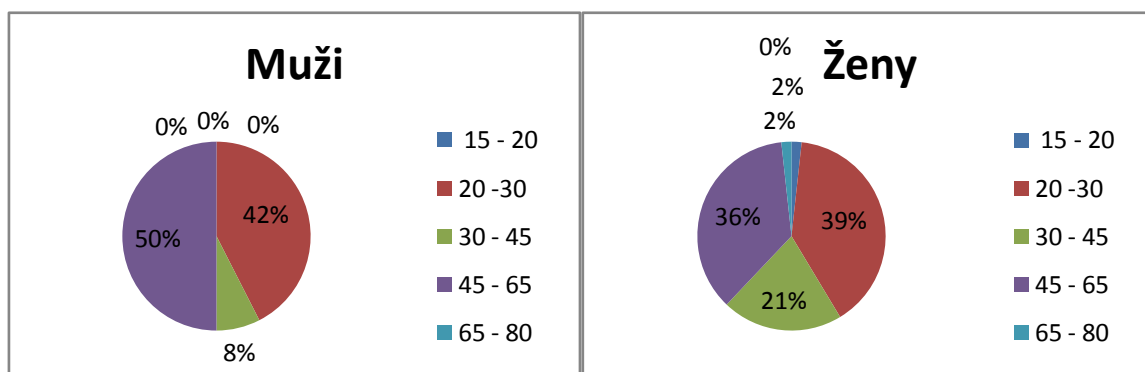
$$\bar{x} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n x_i$$

$X_1, \dots, X_n$ to jsou zjištěné hodnoty z n statistického souboru.

***Medián** je padesátiprocentní kvantil, který charakterizuje hodnotu souboru co do velikosti prostřední. Odděluje polovinu hodnot větších od poloviny hodnot menších. Medián je necitlivý k extrémním hodnotám, protože závisí pouze na jedné, nejvýše dvou prostředních hodnotách souboru. Medián tedy nemůže být zkreslen ani přítomností nějaké extrémní hodnoty, (Souček, 2006, str. 19).*

5.4 Vyhodnocení otázek

Celkem dotazníkovému šetření bylo podrobena 220 respondentů. Návratnost dotazníků byla 48 % a z důvodu chybného vyplnění bylo vyřazeno 8 dotazníků. Ostatní dotazníky byly zpracovány, a tam, kde chyběly drobné věci, byla daná otázka ohodnocena nulou. Dotazník vyplňovali muži i ženy, nejnižší věková hranice byla stanovena od 15 let z důvodu absolvování alespoň základní povinné docházky.

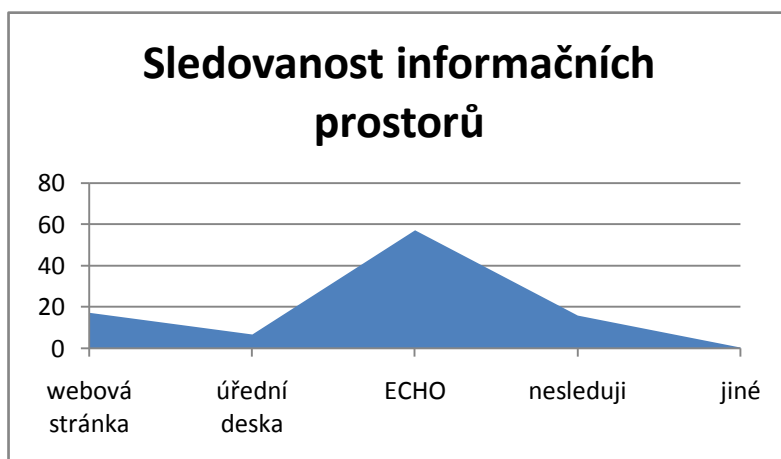
Obrázek 8: Graf - Věková struktura respondentů

Zdroj: Vlastní šetření

Z obrázku č. 8 je patrné, že 50 % dotazovaných mužů bylo ve věku 45 – 65 let. Oproti tomu nejvíce žen bylo ve věku 20 – 30 let a hned vzápětí 45 – 65 let.

První otázka dotazníkového šetření byla zaměřena na sledovanost informačních portálů města. Z obrázku č. 9 je jasně vidět, že respondenti sledují nejvíce místní časopis

„Chotěbořské ECHO“. Z informačních portálů je nejméně využívána úřední deska, důvod může být i ten, že to, co je zveřejněno na úřední desce, je také na webových stránkách města.

Pozn. Mezi jiné byla zařazena „pohřební deska“.

Obrázek 9: Graf – Informační prostory

Zdroj: Vlastní šetření

Na základě řízeného rozhovoru bylo zjištěno, že město zveřejňuje povinné informace na úřední desce, která je přístupná i na webových stránkách. Na webových stránkách jsou i ankety, dotazy a odpovědi, na které město odpovídá. Pokud se jedná o hromadné otázky, tak odpovídá město veřejně, na otázky individuální (soukromé) odpovídá veřejně, ale pomocí e-mailu. Jinak další věci, akce týkající se města, jsou zachyceny v místním časopisu ECHO. A jak také z obrázku č. 9 vyplývá, je tento časopis velmi oblíben a nejvíce využíván.

Druhá otázka se týká strategického plánování města. V tabulce č. 3 jsou zobrazeny výsledky, které poukazují na to, že lidé se nezajímají, nebo nechtějí zajímat o strategické plánování města. Jen necelých 18 % respondentů se účastní, vyjadřuje k strategickému plánu města.

Tabulka 3: Strategické plánování

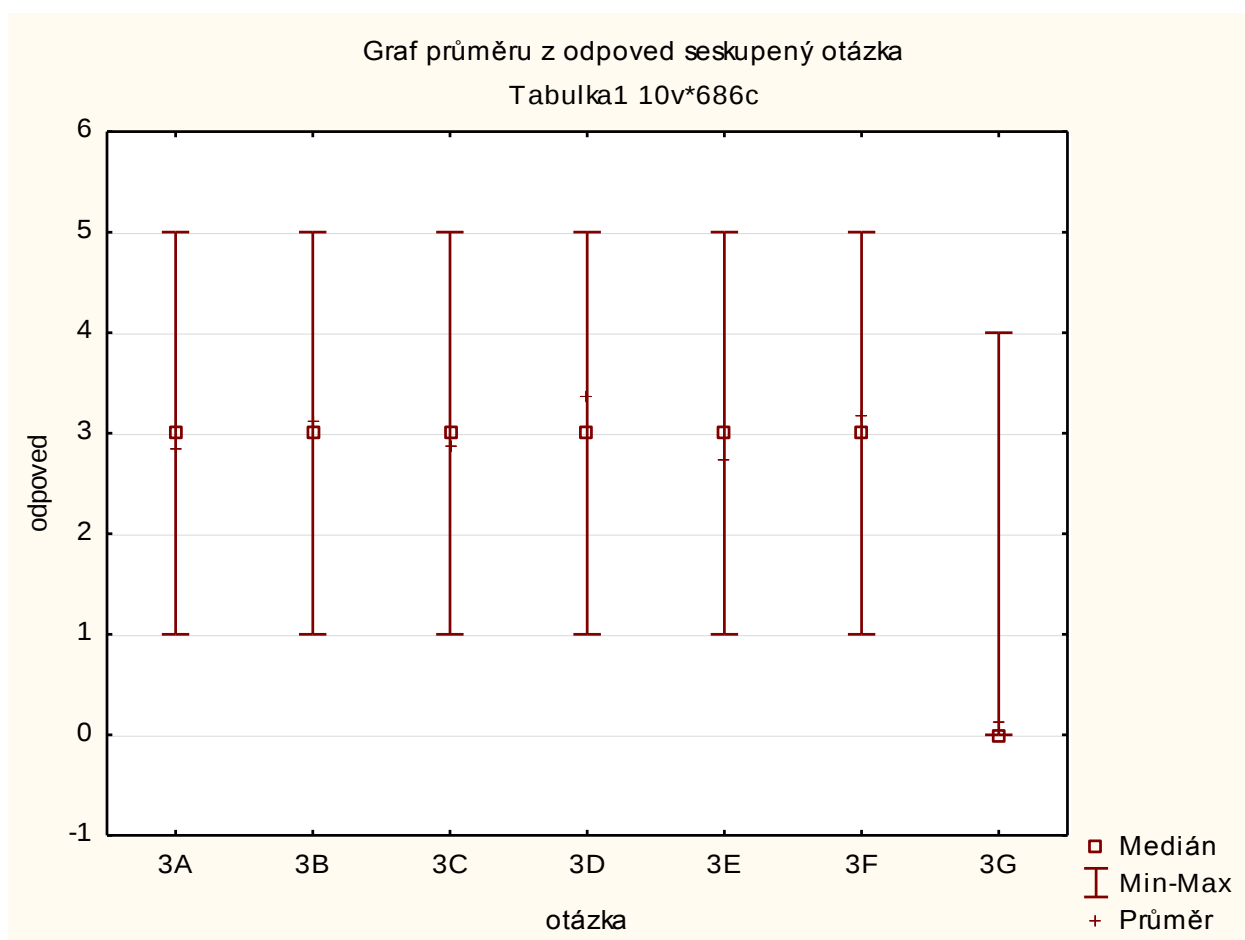
Druh odpovědi:	V procentech (%)
Občas	17,35
Pravidelně	0
Vůbec	82,65

Zdroj: Vlastní šetření

Na základně řízeného rozhovoru s tajemníkem města bylo zjištěno, že občané se mohou vyjádřit zejména ke komunitnímu plánování, územnímu plánu u tzv. kulatých stolů. Samozřejmě zasedání zastupitelstva jsou veřejná, takže lidé se jich mohou účastnit. Většinou se jich ale lidé účastní, když se jich daná situace týká a je v jejich bezprostřední blízkosti.

Otázky týkající se sportovních středisek a aktivit v Chotěboři.

Na následujícím obrázku č. 10 vidíme, že všichni respondenti, jsou docela spokojeni. Hodnota mediánu je ve všech případech 3, kromě jiného mezi, které patří tělocvična gymnázia a hřiště za Buttulovou školou. Nula je na grafu zobrazena z důvodu nevyplnění kolonky v dotazníku. Na obrázku je zobrazen i průměr, ale i medián, protože průměr by dané hodnoty zkresloval. Je zde i zobrazeno minimum a maximum, které v tomto případě znázorňuje, že 1 je nízká spokojenost a 5 je vysoká spokojenost.

Pozn. 3A – Fotbalový stadion, 3B – Zimní stadion, 3C – Skate-park, 3D – Sportovní hala, 3E – Posilovna v Junioru, 3F – Dětské hřiště, 3G – Jiné.

Obrázek 10: Graf - Sportovní střediska

Zdroj: Vlastní šetření

Jak už bylo řečeno, hodnota mediánu je ve všech případech 3, ale průměr je odlišný. Největší průměr má sportovní hala, kterou navštěvuje 22, 5 % dotazovaných respondentů. Sportovní hala je oblíbená, protože poskytuje různorodé aktivity nejen cvičení pro malé děti, ale i pro dorost a dospělé. Sportovní halu navštěvují zejména v zimním období i základní školy, kde jim probíhá tělesná výchova. Nejnižší průměr má posilovna v Junioru, kterou navštěvuje 5, 1 % respondentů a důvodem může být i to, že ve velké sportovní hale je také posilovna. Skatepark navštěvuje jen 1 % dotazovaných respondentů. Dětské hřiště a zimní stadion mají trochu vyšší průměr než je medián oproti letnímu stadionu, který má průměr pod mediánem. Pravděpodobně zde roli hraje obliba ročních období, protože na zimní stadion si mohou občané jít zasportovat na tzv. „veřejné bruslení“ a kromě toho zde také místní hrají hokej (od juniorů až po muže). Fotbalový stadion navštěvují pravděpodobně jen fanoušci fotbalu, v letním období dává mnoho občanů přednost návštěvě letních koupališť, atd. Ze získaných dat jsou občané více spokojeni se zimním stadionem než s letním.

Další otázka se týkala cyklostezek v okolí města. Jak je patrné z obrázku č. 11 více jak polovina respondentů (tj. 72 %), chce v okolí města cyklostezky, respektive jim tu chybí.

Nejvíce by si respondenti přáli cyklostezku směr Ždírec nad Doubravou (přes Bílek, Sobiňov), dále pak směr Nejepín, Svinný, Golčův Jeníkov (přes Novou Ves u Chotěboře, Vilémov), okolí řeky Doubravy a Havlíčkův Brod.

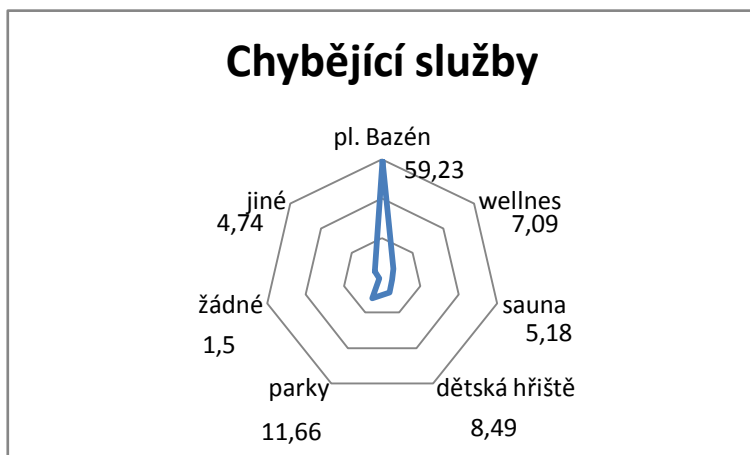

Obrázek 11: Graf – Cyklostezky

Zdroj: Vlastní šetření

Problém chybějících cyklostezek se řeší cca od roku 2010, ale bohužel doposud nebyl vyřešen. Podle tajemníka města musí být nejdříve vše vyřešeno pozemkově a až poté město může „sliby proměnit ve skutečnost“. Chotěboř měla přislíbené pozemky, které mohla dostat darem, ale bohužel tato „operace“ nedopadla dobře, proto město hledá jiné řešení. Předpokládaná cyklostezka by měla být vedena směr Ždírec nad Doubravou, tak uvidíme za jak dlouho, pokud vůbec, se jí občané Chotěboře a okolí dočkají.

Další otázka se zabývala „chybějícími“ službami, které občanům mohou, ale také nemusí chybět k tomu, aby byli spokojeni.

Obrázek 12: Graf - Chybějící služby

Zdroj: Vlastní šetření

Z obrázku č. 12 je vidět, že většině respondentů chybí v Chotěboři plavecký bazén, druhou nejvýznamnější položku tvoří parky. Mezi jiné patří následující: víceúčelové hřiště, domov pro seniory, letní koupaliště, „pořádná“ sjezdovka, fotbalové hřiště s umělou trávou.

V Chotěboři není koupaliště ani plavecký bazén, proto většina lidí navštěvuje nejbližší plavecké bazény v okolních městech jako například Havlíčkův Brod, Jihlava, Hlinsko v Čechách atd. Jelikož i děti ze základních škol navštěvují na prvním stupni plavecký bazén, aby se naučily plavat, tak by se o jeho vybudování mohlo uvažovat. Kromě toho by ho mohly využívat i střední školy a gymnázium, které by ho jistě navštěvovaly zejména v rámci tělesné výchovy.

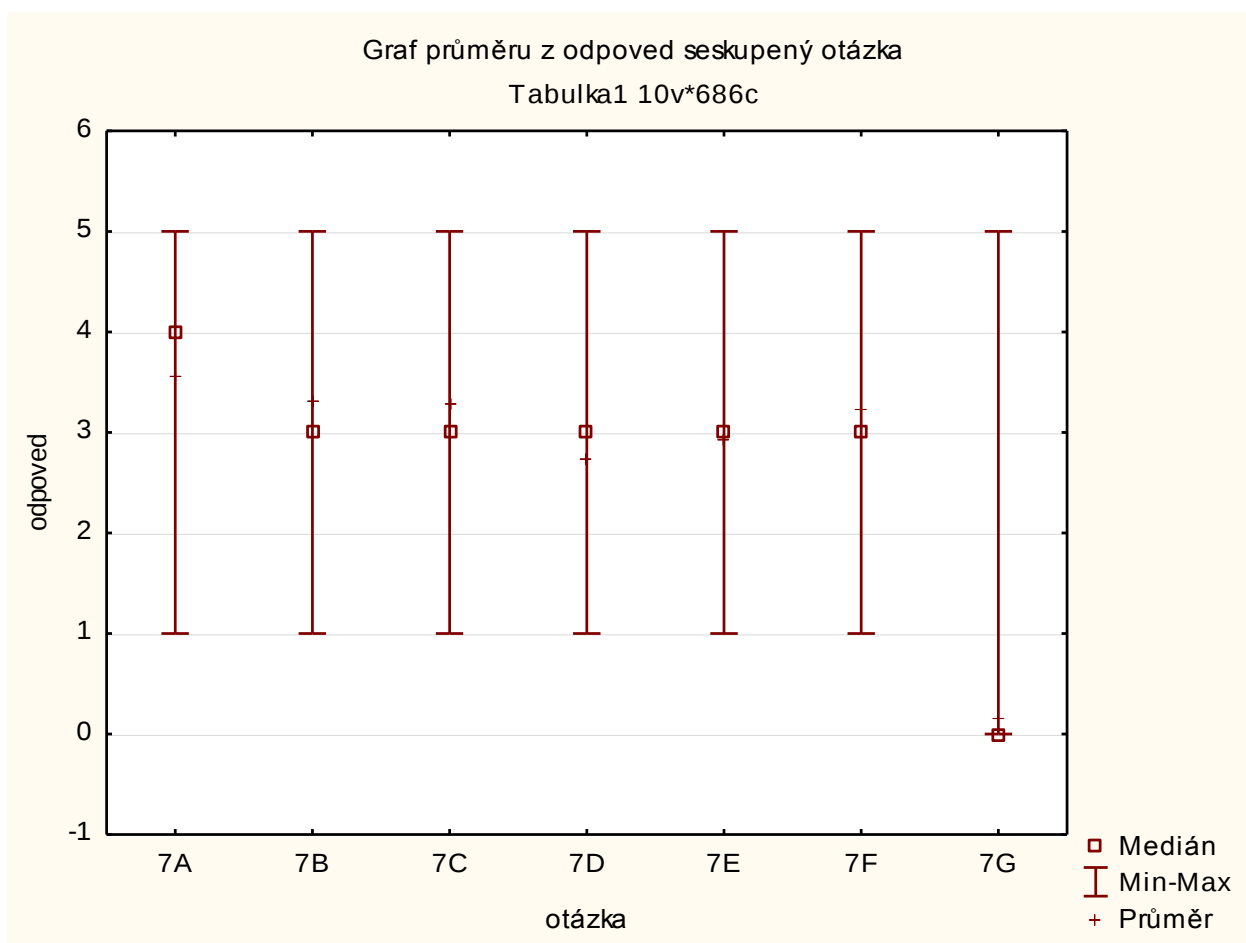
Město o vybudování bazénu neuvažuje, protože je to hodně finančně náročné a zastupitelé si nejsou jisti, zda by tam byla velká a častá návštěvnost. Ale město Chotěboř má k dispozici prostor, který je nevyužitý, a proto nechalo zpracovat dva návrhy na využití tohoto místa. Požadavek města, byl takový, aby zde byl zřízen domov pro seniory, ale aby zde byly také startovací byty pro mladé lidi a další veřejné služby pro občany, například kadeřnictví, rehabilitace atd. Vše je nyní v jednání a brzy se uvidí, jak to dopadne.

Tyto otázky se zabývají kulturou a veřejným prostranstvím.

Na následujícím obrázku č. 13 je zobrazena spokojenost respondentů s kulturními středisky a místními akcemi. Medián téměř všech jmenovaných atributů je 3, kromě kina, které má medián v čísle 4, z čehož jde tedy soudit, že občané jsou s místním kinem spokojeni, i když průměrná hodnota spokojenosti s kinem je trošku nižší než medián. Dále je z obrázku

patrné, že průměr (DDM Junioru, rozsvícení stroměčku a městské knihovny) je vyšší než medián, tudíž tyto kulturní střediska a aktivity, také bezprostředně přispívají ke spokojenosti občanů. Naopak muzeum a dny města nejsou zase tak oblíbené. Mezi jiné patří zejména Festival fantazie, sokolovna, pivovarské slavnosti. Festival fantazie není akce pořádaná městem, to jen malou částkou přispívá na tento festival formou dotace, o kterou si musí Festival fantazie požádat. To samé platí i pro pivovarské slavnosti atd.

Též je na grafu zobrazena minimální hodnota 1, která znamená nízkou spokojenost a maximální hodnota 5, která naopak znamená vysokou spokojenost s těmito středisky, akcemi.

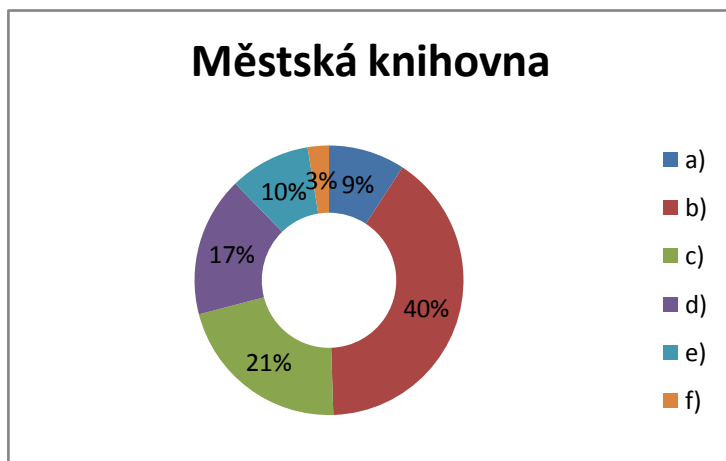

Pozn. 7A – Kino, 7B – Středisko volného času, DDM JUNIOR, 7C – Městská knihovna, 7D – Muzeum, 7E – Dny města, 7F – Rozsvícení vánočního stroměčku, 7G – Jiné.

Obrázek 13: Graf - Kulturní střediska

Zdroj: Vlastní šetření

Na následujícím obrázku č. 14 je zobrazeno mínění respondentů o městské knihovně v Chotěboři. Knihovnu používá 49 % respondentů, z toho 9 % se domnívá, že v knihovně jsou jen knihy, které jsou vhodné pro povinnou četbu. Zbývajících 51 % knihovnu nevyužívá, protože buď nečtou, nebo si knihy, které je zajímají, koupí, nebo je knihovna neuspokojuje svoji nabídkou. Někteří respondenti knihovnu nevyužívají, protože raději „zajdou“ do krajské knihovny Vysočiny nebo použijí moderní techniku, tj. knihy ve formátu PDF, či z internetu.

Pozn.: a) je dobrá a dostupná jen pro povinnou četbu ZŠ, a středních škol,

b) kromě povinné literatury, tam najdeme i zájmovou literaturu (krimi, sci-fi, atd.)

c) nepoužívám, knihovnu, protože nečtu, d) nepoužívám knihovnu, raději si knihy, které mě zajímají koupím, e) knihovna mě neuspokojuje svoji nabídkou, f) jiné.

Obrázek 14: Graf - Městská knihovna

Zdroj: Vlastní šetření

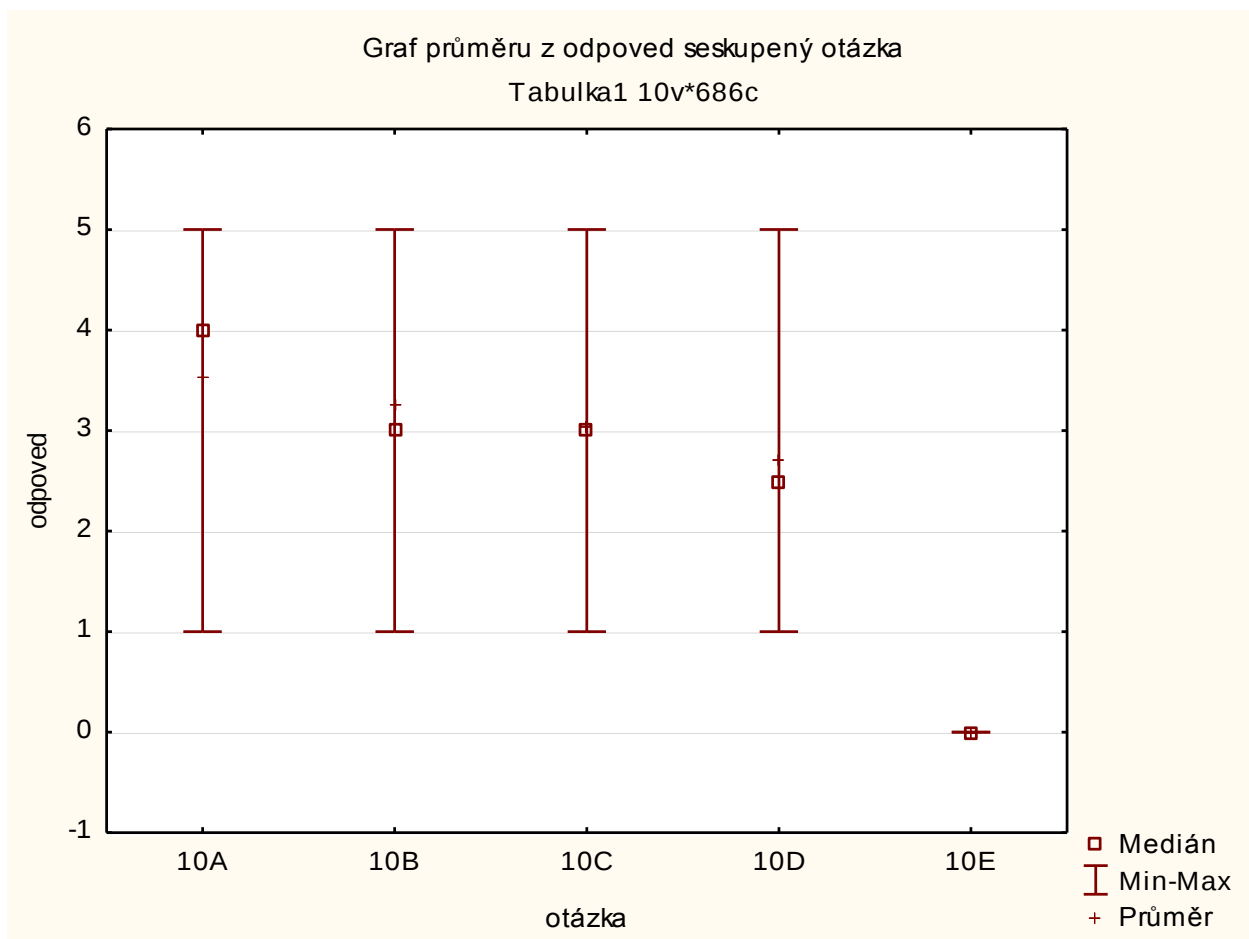
Následující obrázek č. 15 se týká návštěvnosti kina v Chotěboři. Nikdo z dotazovaných občanů nenavštěvuje kino 1x týdně, nejčastější odpověď obyvatel je tedy méně než 1x do měsíce. Někteří nevyužívají místní kino vůbec nebo raději navštěvují jiná, větší kina. Není tomu zase tak dávno, co kino prošlo „menší rekonstrukcí“, jsou zde nové sedačky.

Obrázek 15: Graf – Kino

Zdroj: Vlastní šetření.

Na následujícím obrázku č. 16 je zobrazena spokojenost respondentů s veřejným prostranstvím ve městě. Nejvíce jsou obyvatelé města spokojeni s pravidelnou údržbou travnatých ploch, hodnota mediánu je 4, i když průměr je trošku nižší. Nejnižší medián a tedy i spokojenost je u odstraňování psích exkrementů, i když je zřejmé, že průměr je trošku vyšší než medián. Ostatní aktivity, služby mají medián v čísle 3, ale průměr je trošku vyšší u dostupnosti laviček ve městě a okolí, z čehož lze usuzovat, že lidé jsou také s touto aktivitou spokojeni.

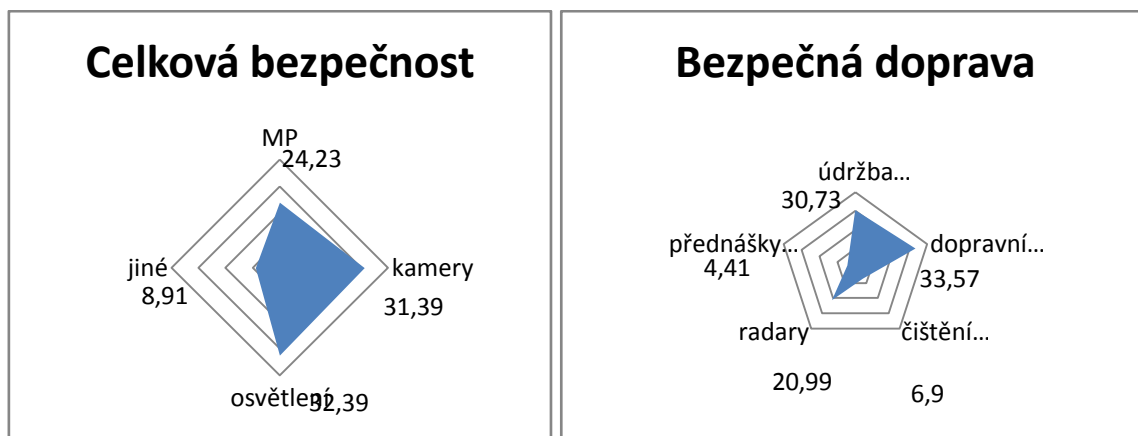
Pozn. 10A – Pravidelná údržba travnatých ploch, 10B – Dostupnost laviček na odpočinek, 10C – Oplocení dětského hřiště, 10D – Odstraňování psích exkrementů, 10E – Jiné.

Obrázek 16: Graf - Veřejné prostranství

Zdroj: Vlastní šetření

Další blok otázek se týká bezpečnosti v Chotěboři.

Na následujícím obrázku č. 17 vidíme, že nejvíce k celkové bezpečnosti ve městě přispívá veřejné osvětlení a kamerový systém. Co se týká bezpečné dopravy ve městě - za bezpečnou dopravu může zejména dopravní značení a údržba komunikace a v neposlední řadě i měření rychlosti (radary). Samozřejmě v obou případech nesmí být opomenuta Městská policie Chotěboř. Mezi jiné faktory přispívající k bezpečnosti patří zejména Policie ČR a kombinace všech zmíněných faktorů.

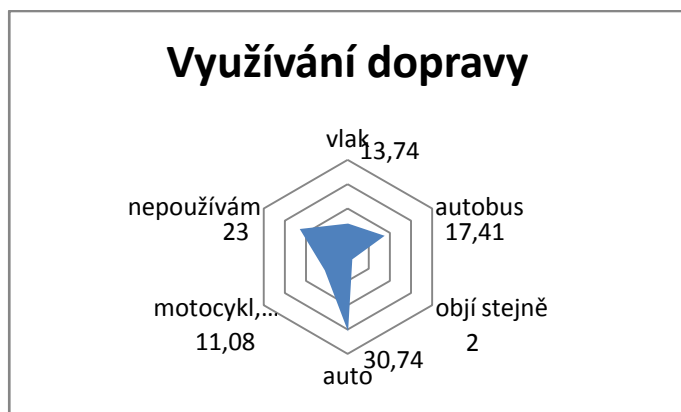
Obrázek 17: Graf - Bezpečnost ve městě

Zdroj: Vlastní šetření

Jak zmínil tajemník města Chotěboře, „vše souvisí se vším“. K bezpečnosti ve městě i v dopravě kromě činnosti Městské policie, přispívá i kamerový systém a dostatečné osvětlení, označení atd. Jednoznačně nelze říci, co vede k bezpečné dopravě ve městě. Na jednu stranu je to údržba komunikací, dopravní značení, radary, na druhé straně to jsou přednášky a návštěvy městské policie v mateřských a základních školách v Chotěboři. V současné době tomu může přispívat i akce městské policie – Senior akce.

V blízké době se pro bezpečnější dopravu plánuje v Chotěboři umístění semaforu, který ukazuje rychlost naší jízdy.

S těmito otázkami bezprostředně souvisí otázka, jakou lidé nejčastěji využívají dopravu. Na následujícím obrázku č. 18 je vidět, že převážná část lidí využívá svůj osobní automobil. Využívání autobusové dopravy je trošku vyšší než využívání vlakové. Spousta lidí také jezdí na kole, či motocyklu, nebo chodí pěšky, tj. nevyužívá nic výše uvedeného.

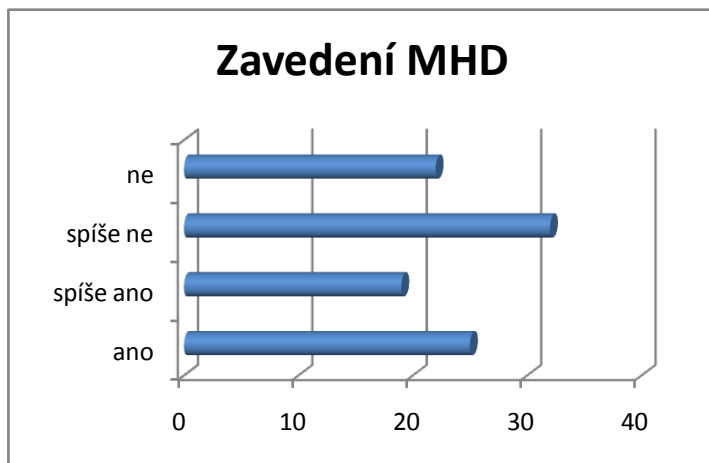

Obrázek 18: Graf - Využívání dopravy

Zdroj: Vlastní šetření

S využitím dopravy byla spojena otázka, zda lidé, kteří využívají autobusovou dopravu, využívají také „nový“ dopravní terminál. Z dotazovaných jen dva respondenti uvedli, že vystupují na dopravním terminálu, ostatní ne, protože, je to daleko do města, nebo to mají daleko od svého bydliště a v okolí dopravního terminálu nejsou žádné obchody a také ne všechny autobusy na dopravní terminál zajišťují.

A u dopravy ještě zůstaneme, protože Chotěboř je středně velké město a nemá městskou hromadnou dopravu. Další otázka se proto týkala zavedení MHD ve městě.

Obrázek 19: Graf - Zavedení MHD

Zdroj: Vlastní šetření

Z obrázku č. 19 je jasné, že někdo by městskou hromadnou dopravu přivítal a někdo ne. Jednoznačně pro zavedení MHD je 25,5 % respondentů, naopak radikálně proti je 22,4 % respondentů, 32,7 % respondentů je spíše proti zavedení a zbytek spíše pro zavedení MHD.

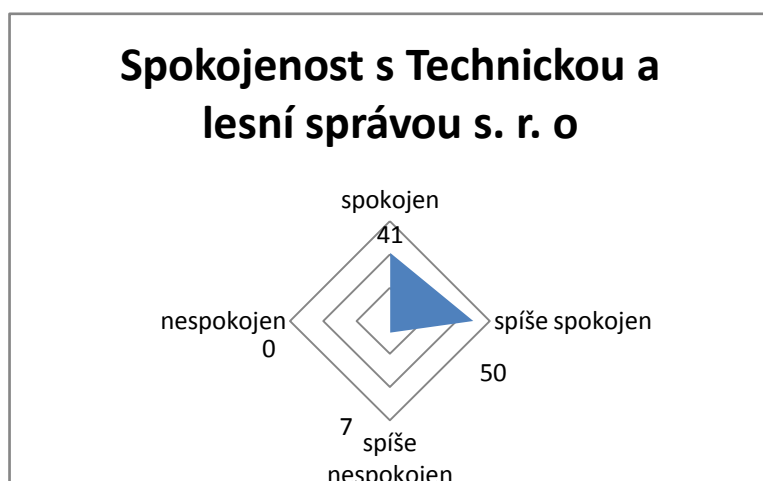
Na základě řízeného rozhovoru bylo zjištěno, že město Chotěboř před pár lety provedlo anketu na toto téma, zvažoval se nákup autobusů, byly vytipovány trasy, ale vše to „ztroskotalo“ na finančních možnostech města. Město by samozřejmě muselo zaměstnat alespoň tři řidiče, kteří by se střídali, předpokládaná cena jízdenky byla cca 5 Kč. Samozřejmě, že v současné době město přispívá na autobusové spoje, aby zde vůbec autobusy stavěly.

Tyto otázky se týkají poskytovaných služeb, péče o majetek obce.

V neposlední řadě byly otázky zaměřené na služby, které město poskytuje i prostřednictvím svých organizací. Jednou z těchto organizací je i Technická a lesní správa s. r. o. Chotěboř. Z následujícího obrázku č. 20 je zřejmé, že téměř všichni jsou se společností spokojeni nebo spíše spokojeni. Důvody, proč tomu tak je, jsou následující: bezproblémový provoz, příznivá pracovní doba, sběr šatstva i pro charitu, možnost odvozu

odpadu i o víkendu, skládka, pravidelné odvozy odpadu, dostatek kontejnerů, bezplatný sběrný dvůr, někdo tvrdí, že tato společnost není špatná, ale ani dokonalá. Samozřejmě se na tuto společnost najdou i nějaká negativa, mezi které převážně patří: pracovní doba sběrného dvora, která by podle některých respondentů mohla být o víkendu delší, dále by tato společnost mohla více uklízet odpad okolo města v přírodě a některé úklidy by mohly být rychlejší. Čas od času by mohly být přistavěny kontejnery na větší odpad, někdy je nervózní obsluha.

Město samozřejmě občas zaznamenává stížnosti na tuto společnost, ale někdy tyto stížnosti nejsou oprávněné. Město se domnívá, že s činností této společnosti jsou občané města spíše spokojeni. Nejčastější připomínka ze strany občanů je, že by po městě mělo být rozmístěno více bio kontejnerů hlavně v letním období, ale to bohužel nejde, protože se to vše odvíjí od kapacity „kompostárny“.

Obrázek 20: Graf - Technická a lesní správa s. r. o.

Zdroj: Vlastní šetření

Jak již bylo řečeno, město si zřizuje své organizace, ve městě je i hodně podnikatelů, a proto další otázka je zaměřena na to, zda je město „otevřené“ pro podnikání (na mysli máme poradenskou činnost, pronájem atd.). Z dotazníkového šetření na obr. č. 21 vyplývá, že možnosti spíše ano a spíše ne, jsou, jak se říká „padesát na padesát“, 12 % respondentů se domnívá, že město není vůbec otevřené pro podnikatelskou činnost a s tím nesouhlasí 5 % respondentů, kteří se domnívají, že město je otevřené.

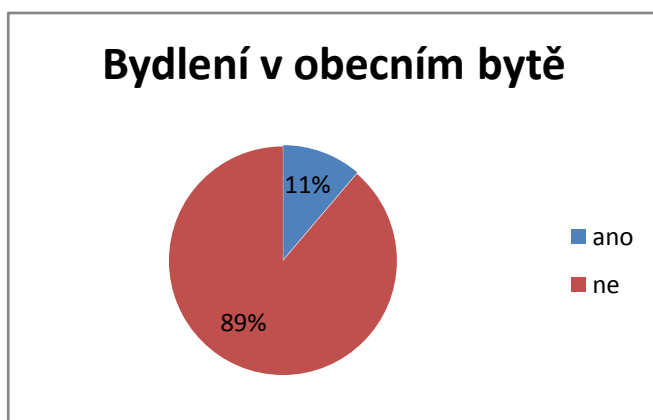

Obrázek 21: Graf - Otevřenost města

Zdroj: Vlastní šetření

Město se snaží podporovat podnikatele zejména z důvodů vytvoření nových pracovních míst pro obyvatele, zejména tedy průmyslové zóny. V současné době se uvažuje o tzv. smíšené zástavbě, která byla zmíněna výše a souvisí se zřízením domova pro seniory, startovací byty a další služby. Kromě toho se město zasadilo o to, aby zde byl vystavěn obchodní dům TESCO. Dalo to sice práci, ale městu se to podařilo, a tak se občané města Chotěboře těší z bohaté nabídky tohoto řetězce.

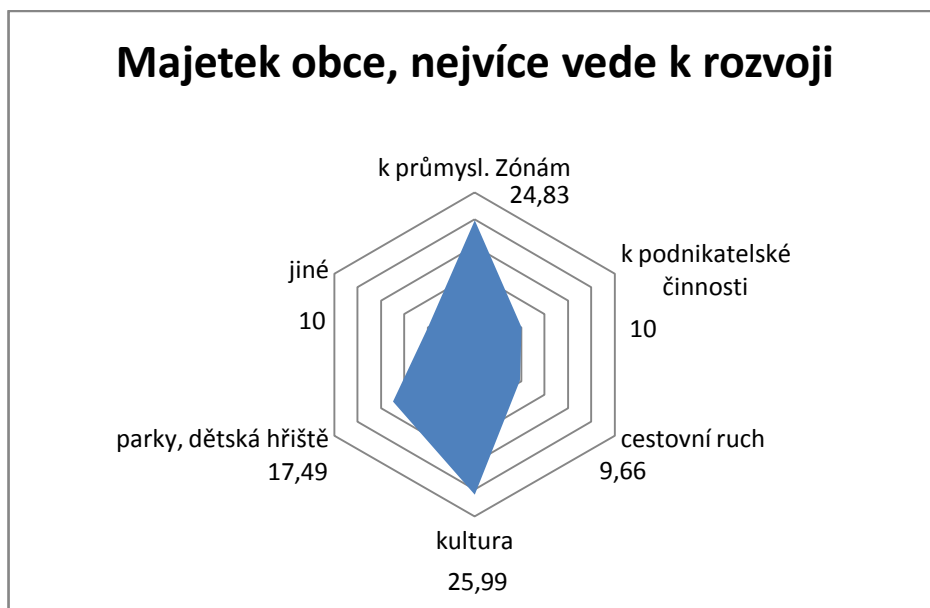
Město Chotěboř vlastní také pár obecních bytů, které občané města využívají. V současné době je poptávka vyšší než nabídka. Tyto byty využívají zejména sociálně slabí občané, rozvedené matky s dětmi atd. Z následujícího obr. č. 22 je patrné, že 89 % respondentů nebydlelo nikdy v obecním bytě. Průměrná doba bydlení v obecním bytě z uvedených informací v dotazníku vychází na 14 let. Nejkratší uvedená doba byla dva roky a nejvyšší 25 let.

Obrázek 22: Graf - Obecní byty

Zdroj: Vlastní šetření

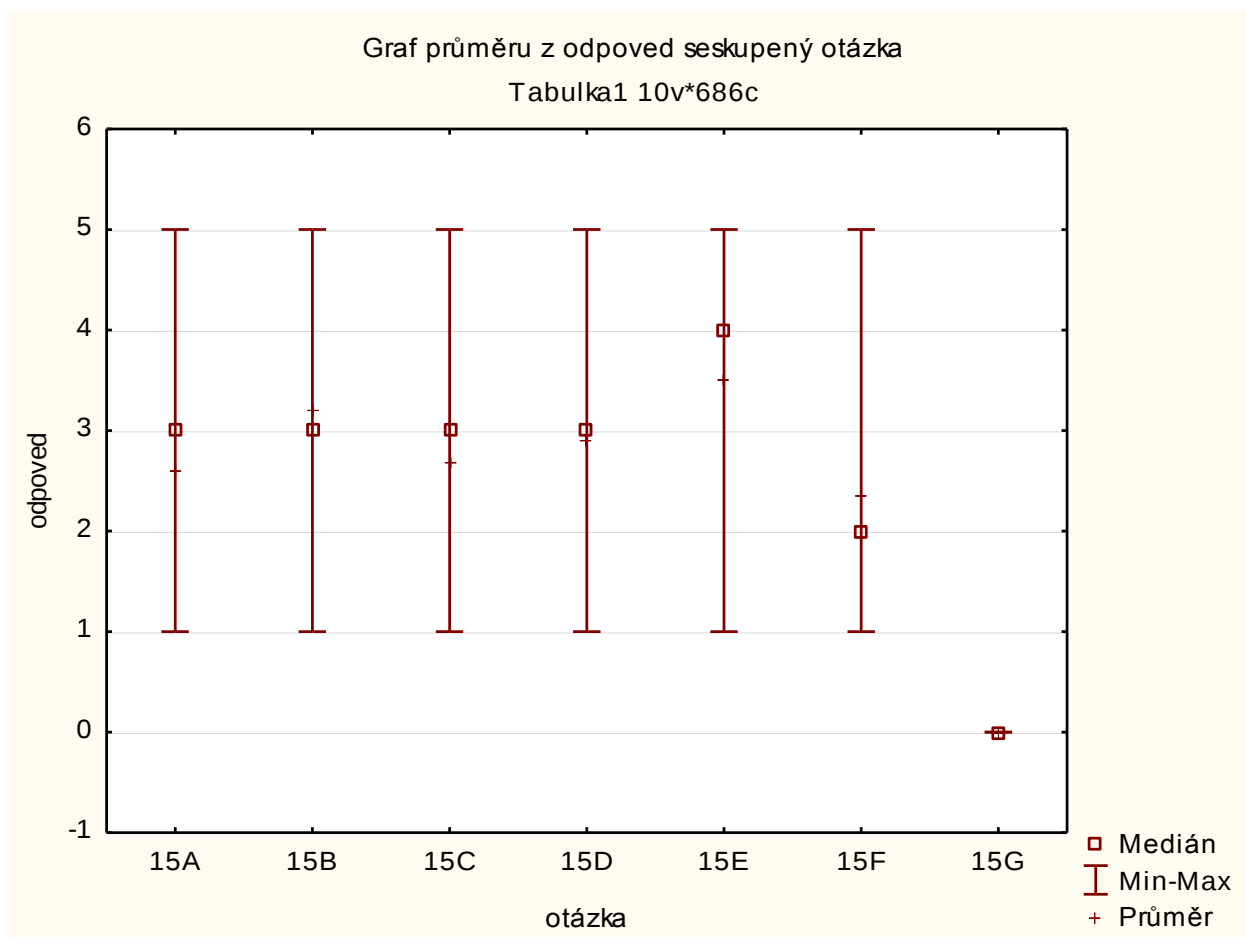
Majetek obce nejvíce přispívá dle obrázku č. 23, k rozvoji kultury, průmyslovým zónám a k rozvoji parků, dětských hřišť. Mezi jiné je zahrnuto: k rozvoji ničeho, nevím, k uspokojení některý jedinců.

Obrázek 23: Graf - Majetek obce – rozvoj

Zdroj: Vlastní šetření

Na následujícím obrázku č. 24 je zobrazena spokojenost občanů s kvalitou poskytovaných služeb. Ve většině případů je hodnota mediánu 3, jen u udržování veřejných míst je průměr trochu vyšší než medián. Nejvíce jsou lidé spokojeni s frekvencí odvozu odpadů (hodnota mediánu je zde nejvyšší, i když průměr je o něco nižší než medián). Naopak nejmenší hodnota mediánu je u kropení silnic, ale průměrná hodnota je vyšší než číslo 2, pro některé je to jen zbytečné plýtvání vodou.

Pozn. 15A – včasné posypání chodníků v zimním období, 15B – udržování veřejných míst, 15C – udržování parkovišť v zimním období, 15D – čistota silnic, 15E – frekvence odvozu odpadků, 15F – klopení silnic, 15G – jiné.

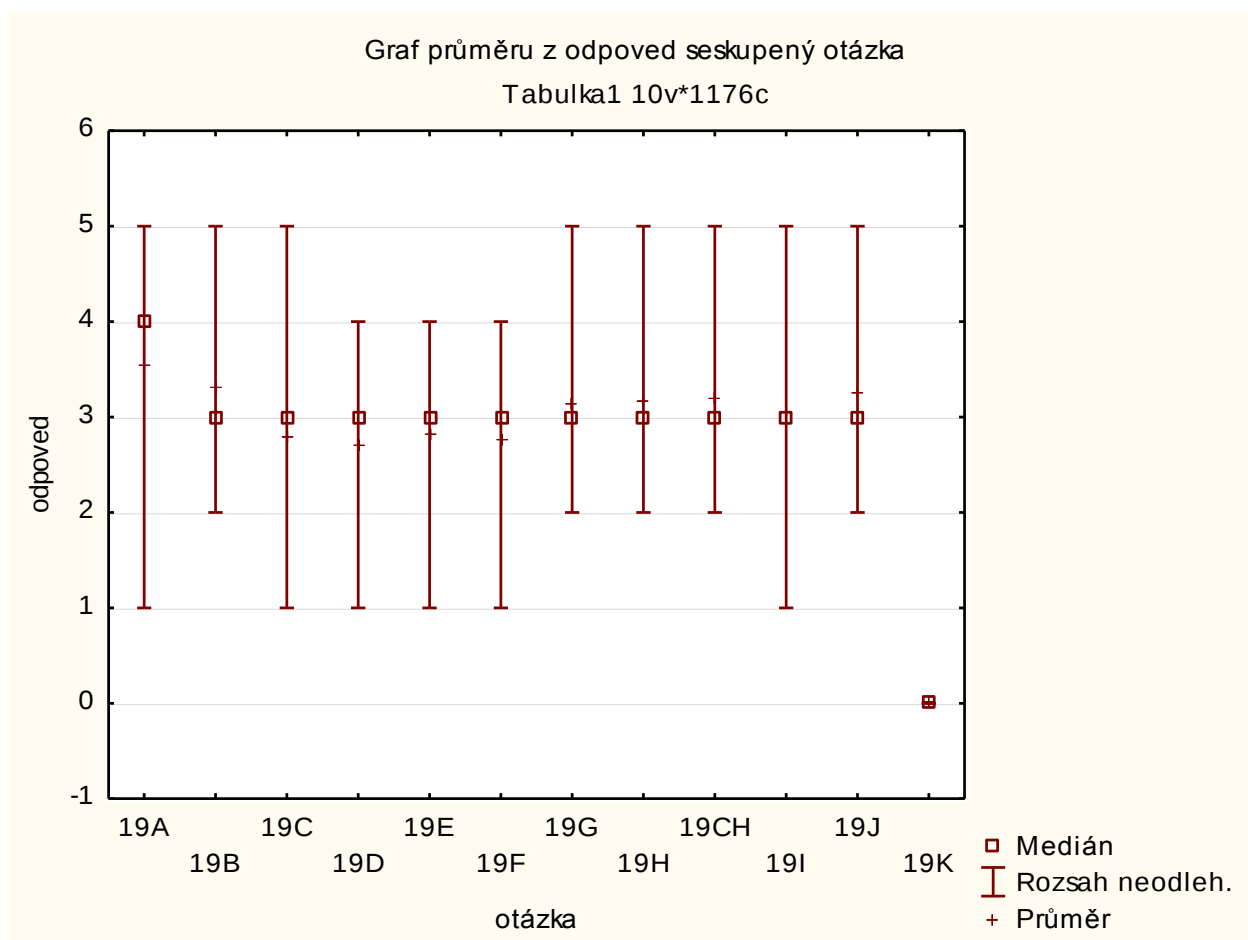
Obrázek 24: Graf - Kvalita poskytovaných služeb

Zdroj: Vlastní šetření

Využívání obecního majetku je spojeno nejen s přínosy, ale i s nedostatky, které občané města pocítují. Proto následující dva grafy se týkají těchto přínosů a nedostatků.

Z následujícího obrázku č. 25 je patrné, že největší přínos obyvatelé města vidí v modernizaci kina v Chotěboři. Následující služby: fotbalový tým, podpora ostatních sportovních aktivit, zařízení a poskytování obecních bytů, jsou službami, které ani jeden z dotazovaných respondentů neohodnotil číslem 5 (vysoký přínos). Naopak služby jako jsou dostatečné kulturní akce, modernizace dětských hřišť, dobrá péče o veřejné budovy, modernizace technické infrastruktury a udržování a modernizace náměstí, jsou služby, které žádný respondent neohodnotil číslem 1 tj. nízký přínos. Medián těchto všech služeb, kromě kina vychází na číslo 3, i když průměr některých činností je vyšší než medián, jedná se o tyto služby: dostatečné kulturní akce, dobrá péče o veřejné budovy, modernizace dětských hřišť

a udržování veřejných prostranství, a také modernizace technické infrastruktury, dalo by se říci, že s těmito službami jsou občané města také spokojeni.

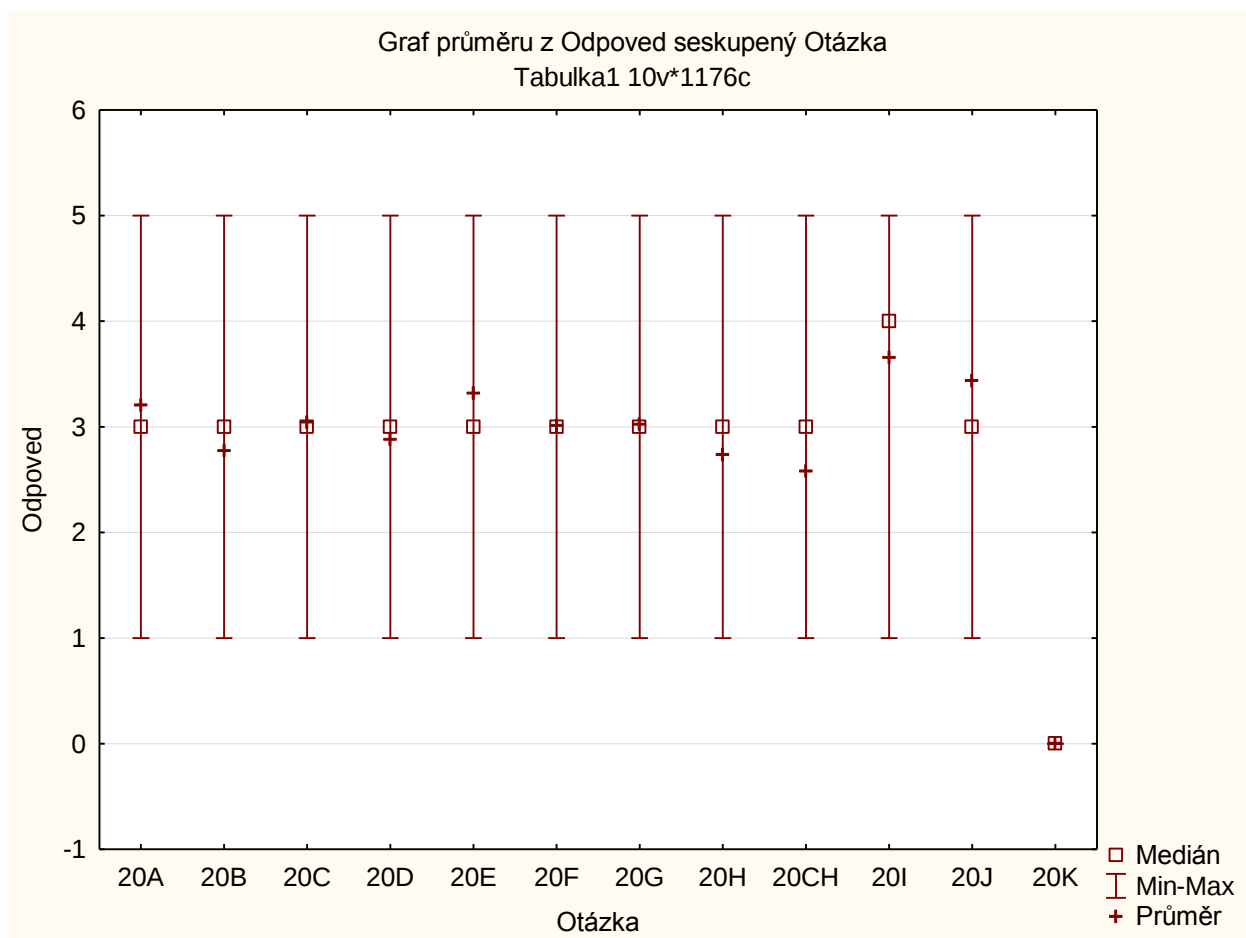
Pozn. 19 A – modernizace kina, 19B – dostatečné kulturní akce (majálesy, rozsvícení stroměčku atd.), 19C – podpora hokejového týmu, 19D – podpora fotbalového týmu, 19E – podpora ostatních sportovních aktivit, 19F – podpora obecních bytů, 19G – dobrá péče o veřejné budovy, 19H – modernizace dětských hřišť a udržování veřejných prostranství, 19CH - modernizace technické infrastruktury, 19I – včasná a dostatečná péče o chodníky, silnice, 19J – Udržování a modernizace náměstí, 19K – jiné.

Obrázek 25: Přínosy obecního majetku

Zdroj: Vlastní šetření

Nyní byly zmiňovány přínosy a kromě přínosů jsou s majetkem města spojeny i nedostatky při využívání obecního majetku, které vidíme na následujícím obrázku č. 26. Největším nedostatkem dle hodnoty mediánu je nedostatek cyklostezek v okolí, a také podle průměrných hodnot patří mezi velké nedostatky nevyužívání dopravního terminálu a problém poškozování veřejného majetku vandaly, teenagery. Žádné jiné nedostatky respondenti nespatřují, než ty, které jsou ve výčtu, proto hodnota odpovědi jiné je nula. Hodnota odpovědi 1 znamená malé nedostatky a 5 velké nedostatky. Nejnižší průměr mají zejména hlučnost na náměstí,

nabídka „moderních“ cvičení a také poskytování obecních bytů, tyto faktory občané města berou jako malé nedostatky, tj. nejsou zase až tak významné.

Pozn. 20A – chátrající veřejné budovy, 20B – poskytování obecních bytů, 20C – zastaralá technická infrastruktura, 20D – nedostatečná péče o veřejné prostranství, chodníky, silnice, 20E – problém poškozování veřejného majetku vandaly, teenagery, 20F – nevyužívání sportovních středisek, hal, místním obyvatelstvem, 20G – nevyužívání kulturních středisek místním obyvatelstvem, 20H – malá nabídka „moderních“ cvičení (alpinning, hot jóga atd.), 20CH – hluchost na náměstí – díky autobusovým zastávkám, 20I – nedostatek cyklostezek v okolí, 2J – nevyužívání dopravního terminálu, 20K – jiné.

Obrázek 26: Nedostatky obecního majetku

Zdroj: Vlastní šetření

Jako další nedostatek, který občané zmiňovali v dotazníku (v poznámkách) je „zastaralost“ kašny na náměstí.

Z řízeného rozhovoru dále bylo zjištěno, že město spravuje veřejné budovy jako je MÚ, ZŠ, atd., z toho je jasné, že město musí vyhlašovat veřejné zakázky. Zastupitelé města nejprve jmenují komisi, která se tímto „problémem“ zabývá. Nejdůležitějšími kritérii pro výběr je cena, doba realizace zakázky a záruka. Chotěboř kromě veřejných budov spravuje

i zemědělské pozemky, vodní plochy, které pronajímá a v neposlední řadě má stavební pozemky. V blízké době bude probíhat prodej stavebních pozemků směr Svinný a bude tím pádem pokračovat stávající zástavba.

Město pro hospodaření s majetkem používá zejména své finanční prostředky. Pokud je to ale možné, tak využívá i dotace z Evropské unie. Každý odbor MÚ sleduje, jaké dotace jsou v současné době k dispozici a zda na ně město má, či nemá nárok. Většinou je ale stejně zapotřebí alespoň nějaká spoluúčast, pokud je to pro město důležité, tak je ochotno do toho jít i za to, že by si mělo vzít úvěr.

ZÁVĚR

Každá obec má ve svém rozpočtu majetek, o který se stará sama nebo prostřednictvím svých organizací, nebo ho pronajímá a prodává. Město Chotěboř není výjimkou, kromě toho může svůj majetek i kupovat, darovat atd.

Cílem této práce je analyzovat způsoby využívání obecního majetku, stanovit přínosy a náklady spojené s využíváním tohoto majetku a zhodnotit dopady využívaného obecního majetku na obyvatelstvo obce a jeho spokojenost.

Občané Chotěboře, nesledují tak úřední desku jako místní časopis „Chotěbořské ECHO“, které vychází pravidelně jednou měsíčně.

Na základě dotazníkového šetření bylo zjištěno, že lidé nevyužívají možnosti se vyjádřit ke strategickému plánování města, což je určitě škoda, když tato možnost na veřejně přístupných zasedání zastupitelstva existuje.

Občané jsou se stávajícími sportovními středisky celkem spokojeni, nejvíce navštěvují sportovní halu, k tomu aby, byli naprosto spokojeni, jim v Chotěboři chybí plavecký bazén, venkovní koupaliště, které zde město nechce realizovat kvůli vysoké finanční náročnosti a z obavy nedostatečného využívání, i když by ho mohli využívat nejen občané, ale i základní školy, střední školy atd. Plavecký bazén není jediná služba, která obyvatelům chybí, jedná se zejména o parky a cyklostezky. Více jak 70 % dotazovaným občanům chybí cyklostezky, nejvysněnější trasa je směr Ždírec nad Doubravou přes Bílek, Sobíňov. Dobré je, že tuto cyklostezku město plánuje, ale bohužel nikdo neví, kdy se plány zrealizují.

Mezi nejoblíbenější kulturní střediska patří kino Chotěboř, které však většina lidí navštěvuje méně než 1x za měsíc. Nedávno také kino prošlo rekonstrukcí – modernizace sedaček.

Městskou knihovnu obyvatelé navštěvují zejména z důvodu, protože tam kromě povinné literatury najdou i zájmovou literaturu, samozřejmě najdeme i výjimky, které se domnívají, že knihovna má nezajímavou nabídku, a raději zajdou do jiné větší knihovny, nebo se poohlédnou na webových stránkách, protože v současné, moderní době je spousta knih k dispozici ve formě PDF právě na webových stránkách. Kromě toho v městské knihovně je informační centrum.

Občané jsou dále spokojeni s pravidelnou údržbou travnatých ploch, s činností společnosti Technická a lesní správa, s. r. o. Chotěboř.

Nejen k bezpečné dopravě přispívá činnost městské policie, ale zejména dobré veřejné osvětlení, kamerový systém ve města a dobré značení, a samozřejmě ohleduplnost řidičů. Ne všichni obyvatelé jezdí svým osobním automobilem, ale využívají i autobusovou a vlakovou dopravu. Využívanější je autobusová doprava, ale dopravní terminál je téměř nevyužívaný. Minimum lidí vystupuje na „novém“ dopravním terminálu, protože je daleko od města a v okolí tohoto terminálu není žádné obchodní centrum, obchody. Dálku dopravního terminálu od náměstí, centra by mohla vyřešit městská hromadná doprava, kterou ale občané města spíše odmítají. Kdysi před lety byla městem provedena studie, která MHD chtěla v Chotěboři zavést, ale bohužel kvůli nedostatku finančních prostředků se tak nestalo.

Podle obyvatel města Chotěboře, není město „otevřené“ pro podnikání. Město se ale snaží, tuto činnost podporovat, zejména tak, že se zasadilo i o to, že zde je obchodní řetězec TESCO, nebo že v budoucnu, uvažuje o zřízení domova pro seniory a další služby jako je kadeřnictví, rehabilitace, atd. Díky těmto službám by zde byla vytvořena nová pracovní místa, která by byla potřeba. Všechna jednání jsou však na počátku, takže občanům města nezbývá než čekat na jejich výsledek.

Chotěboř také nabízí svým obyvatelům zejména sociálně slabším občanům obecní byty, které jsou dostatečně obyvateli využívány, a v současné době poptávka převažuje nabídku. Obecní majetek nejvíce přispívá k rozvoji průmyslových zón a kultuře. Občané vidí největší přínos využívání obecního majetku v modernizaci kina, a naopak největší nedostatky spatřují v tom, že v okolí města není žádná cyklostezka. Vybudování cyklostezky v okolí město už plánuje, takže pokud budou plány realizovány, město se bude moci pyšnit novou cyklostezkou.

Město Chotěboř se snaží vyjít vstříc svým občanům, ale je to složité, protože požadavků od občanů je mnoho a rozpočet obce je omezený.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] AJGL, V. *Řízený rozhovor, přesvědčování*, České vysoké učení technické v Praze, [online]. 2006/2007 [cit. 2014-02-18]. Dostupné z: http://vlada.ajgl.cz/uploads/skola/epr/Rizeny_rozhovor_Presvedcovani.pdf
- [2] BINEK, J. *Hospodaření s majetkem obcí - disertační práce*, BRNO, Masarykova Univerzita, [on-line]. 2008 [citováno dne 17. 2. 2014] Dostupné z: http://is.muni.cz/th/40511/esf_d/HOSPODARENI_S_MAJETKEM_OBCI.pdf
- [3] BLAIR, J. P. *Local Economic Development, analysis, practices, and globalization*. Los Angeles: Sage Publications, 2009. 313 s. ISBN 978-1-4129-6483-8.
- [4] BLAKELY, E., J. *Planning Local Economic Development, Theory and Practice* 4. Vyd. Thousand Oaks: SAGE Publications, Inc. 2010, 446 s. ISBN 978-1-4129-6093-9
- [5] Businesscenter. *České účetní standardy pro podnikatele č. 013, Dlouhodobý a nehmotný majetek* [online]. 2002 [cit. 2014-02-18]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/finance/ucetnictvi/ceske-ucetni-standardy/podnikatele/013.aspx>
- [6] Businesscenter. *Účetní odpisy*, [online]. © 1998 - 2014 [cit. 2014-02-18]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pojmy/p1967-ucetni-odpisy.aspx>
- [7] Deník veřejné správy. *Starosta a jiné orgány obce* [online]. 2007 [cit. 2014-04-01]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6292738>
- [8] Deník veřejné správy. *Vlastnictví a majetek obcí* [online]. 2001 [cit. 2014-04-01]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=222421>
- [9] DVOŘÁK, P. *Veřejné finance, fiskální nerovnováha a finanční krize*. [online]. 2008 [cit. 2014-04-05]. In Google. Dostupné z: http://books.google.cz/books?id=0QOad47IbqgC&pg=PA6&lpg=PA6&dq=neekvivalence&source=bl&ots=yZNvLYFtex&sig=gC_mKwCYNb7xZyrKw8SuopzQNNY&hl=cs&sa=X&ei=VFRAU52BGcSTtQb5yoGYCQ&ved=0CC8Q6AEwATgK#v=onepage&q=neekvivalence&f=false
- [10] Education Training Unit; ETU. *Local Economic Development* [online]. © 2007 [cit.2014-02-]. Dostupné z: <http://www.etu.org.za/toolbox/docs/government/led.html>

- [11] European Commission. *European Common indicators* [online]. 2003 [cit. 2014-04-23]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/environment/urban/pdf/eci_final_report.pdf
- [12] HAVLAN, P. Majetek územních samosprávných celků v teorii a praxi. Linde: Praha 1 vyd., 2013. 343 s. ISBN 978-80-7201-899-4
- [13] Havlíčkobrodský deník. *Chotěboři chybí cyklostezky* [online]. 2013 [cit. 2014-04-01]. Dostupné z: http://havlickobrodsky.denik.cz/zpravy_region/chotebori-chybeji-cyklostezky-ty-ani-letos-zrejme-nebudou-20130530.html
- [14] HALÁSEK, D., PILNÝ, J., TOMÁNEK P. Určování bonity obcí. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 2002. 130 s. ISBN 80-248-0159-0.
- [15] HRABALOVÁ, S. Teorie a praxe rozvoje měst a obcí. první. Brno: Masarykova univerzita, 2004. 99 s. ISBN 80-210-3356-8
- [16] HULVA, T. Ochrana majetku. Praha: Linde Praha a. s., 2008. 375 s. ISBN 978-80-7201-712-6.
- [17] CHARBUSKÝ, M. Veřejná správa – správa měst a obcí. druhé. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2007. 86 s. ISBN 978-80-7395-020-0.
- [18] Město Chotěboř. *Historie, současnost, údolí Doubravy* [online]. Aktualizace 2012 [cit. 2014-02-18]. Dostupné z: www.chotebor.cz
- [19] Město Chotěboř, *Oddělení majetku a investic*. [online]. [cit. 2014-02-18]. Dostupné z: <http://www.chotebor.cz/napln-cinnosti/ms-1374/p1=1374>
- [20] Město Chotěboř, *Oddělení správy majetku*. [online]. [cit. 2014-02-18]. Dostupné z: <http://www.chotebor.cz/napln-cinnosti/ms-1384/p1=1384>
- [21] Město Chotěboř, [online]. [cit. 2014-02-18]. Dostupné z: www.chotebor.cz
- [22] Městská Policie Chotěboř. [online]. © 2010 [cit. 2014-02-18]. Dostupné z: <http://mpchotebor.webnode.cz/>
- [23] Ministerstvo financí České republiky: *Zadluženost územních rozpočtů v roce 2012*. Ministerstvo financí ČR [online]. 2013 [cit. 2014-02-18]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/monitoring/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu/2013/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu-v-2012-11641>
- [24] OCHRANA, F., PŮČEK M. *Efektivní zavádění a řízení změn ve veřejné správě*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 246 s. ISBN 978-80-7357-667-7.

- [25] OCHRANA, F., PŮČEK M. *Měření spokojenosti v organizacích veřejné správy, soubor příkladů*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2005. 104 s. ISBN 80-239-6154 3.
- [26] PAVLÍČEK, S, PAVLÍKOVÁ, E, a kol. *Královské město Chotěboř*. první. Chotěboř: Město Chotěboř, 2006. 136 s., ISBN 80-239-7642-7
- [27] PEKOVÁ, J. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI, 2002. 441 s. ISBN 80-86395-21-9
- [28] PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4.
- [29] Portál na podporu rozvoje obcí v České republice, *Majetková politika obcí a její účinnost*, [online]. 2012 [cit. 2014-02-18]. Dostupné z: <http://www.rozvojobci.cz/news/majetkova-politika-obci-a-jeji-ucinnost/>
- [30] Portál územního plánování. *NUTS* [online]. 2014 [cit. 2014-04-05]. Dostupné z: <http://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/nuts.asp>
- [31] PROVAZNÍKOVÁ, R. *Fiancování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. Praha: Grada, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
- [32] Regionální informační servis. *Správní obvody obcí s rozšířenou působností* [online]. 2012 -2014 [cit. 2014-04-02]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/kraj-vysocina/obce-s-rozsir-pusobnosti/>
- [33] SIEGL, M., STEJSKAL, J., STRÁNSKÁ KOŤÁTKOVÁ, P. *Management veřejného sektoru I. díl*. Pardubice: Univerzita Pardubice, první. 2011, 114 s. ISBN 978-80-7395-415-4
- [34] SIEGL, M., STEJSKAL, J., STRÁNSKÁ KOŤÁTKOVÁ, P. *Management veřejného sektoru II. díl*. Pardubice: Univerzita Pardubice, první. 2011, 104 s. ISBN 978-80-7395-416-1
- [35] Slovník cizích slov, *Pojem korporace* [online]. [cit. 2014-04-05]. Dostupné z: <http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/korporace-corporation-korporejsn>
- [36] SOUČEK, E. *Statistika pro ekonomy* [online]. 2006 [cit. 2014-04-05]. Dostupné z: http://www.vsem.cz/data/data/sis-ukazky-kapitol/uc_sta_kapitola.pdf
- [37] Svaz měst a obcí České republiky, *Průručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2010*, Praha: Artedit s. r. o, 2010

- [38] Světová banka, *Local economic development*: [online]. © 2011 [cit. 2014-02-18]. Dostupné z: <http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/TOPICS/EXTURBANDEVELOPMENT/EXTLED/0,,contentMDK:20185186~menuPK:399161~pagePK:148956~piPK:216618~theSitePK:341139,00.html>
- [39] ŠTOHL, P., KLIČKA, V. *Maturitní okruhy z účetnictví pro studenty OA a středních škol s výukou účetnictví*. Znojmo: Vzdělávací středisko Ing. Pavel Štohl, 2010. 236 s. ISBN 978-80-87237-22-9
- [40] Technická a lesní správa Chotěboř s. r. o. [online]. © 2014 [cit. 2014-02-18]. Dostupné z: <http://www.teles-chotebor.cz/>
- [41] Tepelné a realitní služby Chotěboř s. r. o. [online]. © 2013 [cit. 2014-02-18]. Dostupné z: <http://www.terea.cz/>
- [42] Týmová iniciativa pro místní udržitelný rozvoj. *Výsledky indikátor ECI* [online]. 2007 [cit. 2014-04-05]. Dostupné z: <http://www.timur.cz/vysledky-eci-timur-3.html>
- [43] Zákon č. 128/2000, o obcích, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2014-03-30]. Dostupné z: <http://www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-Sb-zakon-o-obcich-%28obecni-zrizeni%29.html>
- [44] Zákon o obecní policii č. 553/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- [45] Zákon o rozpočtových pravidlech územních samosprávných celků č. 250/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- [46] Zákon o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, č. 172/1991 Sb.,
- [47] ZAMAZALOVÁ, M. *Spokojenost zákazníka předpisů* [online]. [cit. 2014-04-01]. Dostupné z: <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:IotasxRFPKUJ:www.vse.cz/polek/download.php%3Fjnl%3Daop%26pdf%3D135.pdf+%&cd=1&hl=cs&ct=clnk&gl=cz>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha Dotazník

Dotazník
Hodnocení přínosů využívání obecního majetku plynoucích občanům obce

Vážená paní / Vážený pane,

jsem studentka 5. ročníku Univerzity Pardubice, Fakulty ekonomicko-správní. A nyní píši diplomovou práci na téma Hodnocení přínosů využívání obecního majetku plynoucích občanům obce. Tento dotazník slouží pouze ke sběru dat, informací, které budou použity jen pro tuto práci. Cílem je zjistit spokojenost obyvatel města s využíváním, hospodařením majetku obce.

Děkuji za vyplnění dotazníku.

Bc. Jana Průšová

VŠEOBECNÁ OBLAST

1) Sledujete informační prostory města?

- a) webová stránka města,
- b) úřední deska,
- c) místní časopis Chotěbořské ECHO,
- d) nesleduji,
- e) jiné.....

2) Máte možnost vyjádřit se k strategickému plánu města?

- a) občas,
- b) pravidelně,
- c) vůbec,

SPORT

3) Jak jste spokojeni se sportovními středisky? Ke každému přiřaďte body.

nízká spokojenost – vysoká spokojenost

1, 2, 3, 4, 5

Fotbalový stadion	
Zimní stadion	
Skate-park	
Sportovní hala	
Posilovna v Junioru	
Dětské hřiště	
Jiné:	

4) Která z výše uvedených sportovních středisek využíváte nejčastěji? Vybrat můžete i více možností, maximálně 3.

.....

.....

5) Chybí Vám v okolí města cyklostezky?

a) ano,

Pokud ano, tak kde by se Vám líbila ideální cyklostezka? (směr)

.....
.....

b) ne.

6) Jaké služby Vám ve městě Chotěboř chybí /pokud Vám vůbec nějaké chybí, abyste byli maximálně spokojeni?

a) plavecký bazén,

b) wellnes,

c) sauna

d) více dětských hřišť,

e) parky,

f) žádné

g) jiné:.....

KULTURA A VEŘEJNÉ PROSTRANSTVÍ

7) Jak jste spokojeni s kulturními středisky a místními akcemi? Využijte bodovou škálu.

nízká spokojenost – vysoká spokojenost
1, 2, 3, 4, 5

Kino	
Středisko volného času, DDM JUNIOR	
Městská knihovna	
Muzeum	
Dny města	
Rozsvícení vánočního stromčku	
Jiné:	

8) Jak byste charakterizovali činnost, dostupnost knih v Městské knihovně?

a) je dobrá a dostupná jen pro povinnou četbu ZŠ, a středních škol,

b) kromě povinné literatury, tam najdeme i zájmovou literaturu (krimi, sci-fi, romantika, kuchařky, historie atd.)

c) nepoužívám knihovnu, protože nečtu,

d) nepoužívám knihovnu, raději si knihy, které mě zajímají koupím,

e) knihovna mě neuspokojuje svojí nabídkou,

f) jiné:

9) Jak často navštěvujete Kino v Chotěboři?

a) 1x týdně,

b) párkrát za měsíc,

c) méně než 1 x za měsíc,

d) nenavštěvuji,

e) jiné:.....

10) Co nejvíce vede k Vaší spokojenosti v oblasti veřejného prostranství (veřejná zeleň, parky, lavičky atd.)? Využijte bodovou škálu.

nízká spokojenost – vysoká spokojenost
1, 2, 3, 4, 5

Pravidelná údržba travnatých ploch	
Dostupnost laviček na odpočinek	
Oplocení dětského hřiště	
Odstraňování psích exkrementů	
jiné:	

BEZPEČNOST A DOPRAVA

11) Co nejvíce podle Vás vede k bezpečnosti ve městě?

- a) činnosti Městské policie,
- b) kamerový systém ve městě,
- c) dostatečné veřejné osvětlení,
- d) jiné

.....

12) Co nejvíce podle Vás vede k bezpečné dopravě ve městě?

- a) údržba komunikací,
- b) dopravní značení Chotěboře a místních částí,
- c) čistění komunikací,
- d) preventivní měřiče rychlosti (radary),
- e) přednášky, návštěvy Městské policie v MŠ, ZŠ,
- f) Senior akademie, kterou pořádá Městská policie,

13) Využíváte dopravu – do práce, do školy, za zábavou? Pokud ano, jakou převážně?

- a) vlak,
- b) autobus,
- c) obojí stejně
- d) osobní automobil,
- e) motocykl, kolo
- f) nepoužívám,

Pokud používáte autobus, vystupujete či nastupujete na „novém“ Dopravním terminálu?

- a) ano,
- b) ne

Pokud ne tak proč?

.....

.....

14) Uvítali byste ve městě Chotěboř městskou hromadnou dopravu (MHD)?

- a) ano,
- b) spíše ano,
- c) spíše ne,
- d) ne.

POSKYTOVANÉ SLUŽBY, PÉČE O MAJETEK OBCE

15) Jak jste spokojeni s kvalitou poskytovaných služeb? Využijte bodovou škálu.

nízká spokojenost – vysoká spokojenost
1, 2, 3, 4, 5

včasné posypání chodníků v zimním období	
udržování veřejných míst (náměstí, autobusové zastávky atd.)	
udržování parkovišť v zimním období	
čista ulic	
frekvence odvozu odpadků	
kropení silnic v letním období	
jiné:	

16) Technická a lesní správa Chotěboř s. r. o. je obchodní společnost města, která má na starosti např. svoz a likvidace komunálního odpadu, provozování skládky, sběrný dvůr, lesnictví, atd. Jak jste spokojen s těmito službami?

A proč?

- a) spokojen,
- b) spíše spokojen,
- c) spíše nespokojen,
- d) nespokojen,

A proč jste spokojeni/spíše spokojeni/ spíše nespokojeni/nespokojeni?

.....

.....

17) Je město podle Vás „otevřené“ a umožňuje podmínky pro rozvoj podnikání např. poradenská činnost, pronájem atd.?

- a) ano,
- b) spíše ano,
- c) spíše ne,
- d) ne,

18) Bydleli jste někdy v obecním bytě, které vlastnilo město Chotěboř?

- a) ano,
- b) ne,

Pokud ano, tak jak dlouho?

19) Jaké vnímáte přínosy z využívání obecního majetku? Využijte bodovou škálu.

Nízký přínos – vysoký přínos
1, 2, 3, 4, 5

Modernizace Kina (sedačky)	
Dostatečné kulturní akce (majálesy, rozsvícení stromečku atd.)	
Podpora hokejového týmu	
Podpora fotbalového týmu	
Podpora ostatních sportovních aktivit, zařízení	
Poskytování obecních bytů	
Dobrá péče o veřejné budovy – MŠ, ZŠ, Radnice, ...	
Modernizace dětských hřišť a udržování veřejných prostranství	
Modernizace technické infrastruktury (kanalizace, vodovody)	
Včasná a dostatečná péče o chodníky, silnice	
Udržování a modernizace náměstí	
Jiné:	

20) V čem spatřujete nedostatky využívání, údržby obecního majetku?

malé nedostatky – velké nedostatky
1, 2, 3, 4, 5

Chátrající veřejné budovy	
Poskytování obecních bytů	
Zastaralá technická infrastruktura	
Nedostatečná péče o veřejné prostranství, chodníky, silnice	
Problém poškození veřejného majetku vandaly, teenagery	
Nevyužívání sportovních středisek, hal místním obyvatelstvem	
Nevyužívání kulturních středisek místním obyvatelstvem	
Malá nabídka "moderních" cvičení (alpinning, hot jóga atd.)	
Hlučnost na náměstí - díky autobusovým zastávkám	
Nedostatek cyklostezek v okolí	
Nevyužívání Dopravního terminálu	
Jiné:	

21) Majetek obce nejvíce podle Vás přispívá k rozvoji?

- a) k rozvoji průmyslových zón,
- b) k rozvoji podnikatelské činnosti,
- c) k rozvoji cestovního ruchu,
- d) k rozvoji kultury,
- e) k rozvoji parků, dětských hřišť,
- f) jiné:.....

OSOBNÍ ÚDAJE

22) Pohlaví respondenta:

- a) žena,
- b) muž,

23) Věk respondenta:

- a) 15 – 20 let,
- b) 20 – 30 let,
- c) 30 – 45 let,
- d) 45 – 65 let,
- e) 65- 80 let,
- f) 80 a více

Prostor pro Vaše dotazy, připomínky.

Ještě jednou Vám děkuji za Váš čas věnovaný tomuto dotazníku.